

2017

RAPORTI VJETOR

Përmbajtja

Mesazhi nga Kryeshefja Ekzekutive	4
Struktura organizative e bankës	9
Vizioni	10
Misioni	11
Vlerat tona	11
Banka Ekonomike - Një rrëfim suksesi	12
Mjedisi Makroekonomik në Kosovë	16
Sektori Bankar	17
Pozicionimi i Bankës Ekonomike në tregun bankar të Kosovës	18
Pjesëmarrja në Kredi	19
Pjesëmarrja në Depozita	19
Pasqyra e Pozicionit Financiar	20
Pasqyra e Fitimit ose Humbjes dhe të Ardhurave Gjithëpërfshirëse	21
Performanca e Bankës Ekonomike	22
Asetet e Bankës	22
Ecuria e Kredive	23
Ecuria e Depozitave	23
Të hyrat nga interesi dhe jo interesi	24
Shpenzimet operative	24
Zhvillimi i biznesit	25
Gjithsej kreditë	26
Mikro bizneset	27
Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme	28

Klientët individual	28
Përgjegjësia sociale e korporatës (CSR)	29
Veprimtaritë Sociale dhe shëndetsore	29
Mbështetja për sportin	30
Aktivitetet në Edukim	30
Kanalet e distribuimit	30
Rrjeti i degëve	31
Kanalet alternative të distribuimit	32
Kujdesi ndaj klientëve	32
Menaxhimi i Rrezikut	33
Rreziku Kreditor	34
Rreziku Operacional	34
Menaxhimi i Rrezikut të tregut dhe Likuiditetit	34
Mbikëqyrja e bazuar në rrezik	34
Operacionet	35
Pagesat kombëtare	36
Transferet ndërkombëtare	36
Garancione dhe Letërkredi ndërkombëtare	37
Kartelat bankare	37
Teknologjia Informative	38
Menaxhimi dhe trajtimi i personelit	39
Rrugëtimi vazhdon	41

Mesazhi nga Kryeshefja Ekzekutive

MERITA GJYSHINCA PEJA
Kryeshefe Ekzekutive

Të nderuar kolegë, klientë dhe aksionarë të Bankës Ekonomike,

Kam kënaqësinë e veçantë të ndaj me ju edhe një vit të suksesshëm të Bankës Ekonomike.

Në vazhden e arritjeve ndër vite, me një kënaqësi të veçantë e them se viti 2017 mund të karakterizohet si viti më i suksesshëm i Bankës Ekonomike në këto 16 vjet operimi.

Të gjitha objektivat kyçe afariste të vitit 2017 janë tejkaluar, si dhe janë arritur përmirësime në një sërë treguesish kryesorë të performancës.

Krahas performancës së suksesshme, duke qenë e vetmja bankë me kapital 100 përqind vendor,

edhe këtë vit kemi pasur fokus të veçantë në aspektin e përmirësimit të proceseve, fuqizimit të pajtueshmërisë, veçanërisht përputhshmërinë e plotë me rregullat dhe ligjet në fuqi, si dhe avancimin e infrastrukturës, kanaleve të distribuimit dhe krijimit të një imazhi sa më pozitiv të bankës.

Gjatë këtij viti kemi vazhduar me krijimin e ambienteve më të përshtatshme për klientët tanë me qëllim të ofrimit të shërbimeve sa më moderne në bankën tonë. Kemi ridizajnuar degën e Pejës sipas standardit të ri dhe modern, kemi rialokuar degën e Gjilanit, nëndegën në Lipjan, e po ashtu në hap me zhvillimet në treg, kemi vazhduar me

krijimin e Hapësirave Vetëshërbyëse 24/7, në mënyrë që t'u ofrojmë klientëve qasje të shpejtë dhe në çdo kohë.

Me qëllim të rritjes së efikasitetit dhe vazhdimësisë, Banka ka ndërtuar Qendrën e Re për Rikthim nga Fatkeqësia (DRC) dhe Qendrën për Vazhdimësi të Biznesit (BCM), sipas standardeve bashkëkohore. Kjo jo vetëm se do të rris sigurinë në vazhdimësi të funksionimit dhe cilësinë e shërbimeve, por do të rris edhe më tepër besimin e ndërtuar te klientët tanë.

Për më tepër, duke qenë se një nga prioritetet e Bankës është përgjegjësia sociale ndaj shoqërisë (CSR), gjatë gjithë vitit kemi mbështetur kategori të margjinalizuara, në veçanti kategoritë të cilat ballafaqohen me mungesë të përkrahjes së duhur. Me këtë rast, përmes formave të ndryshme, kemi përkrahur sektorë të caktuar të shëndetësisë, që kanë për qëllim ofrimin e shërbimeve shëndetësore për nënat dhe fëmijët e prekur nga sëmundje të ndryshme dhe të cilët ballafaqohen me mungesë të trajtimit të nevojshëm.

Mund të pohoj me plot bindje se i kemi përmbushur dhe tejkaluar zotimet tona se viti 2017 do të jetë edhe më i suksesshëm. Fitimi para tatimit për vitin 2017 ka arritur në shumën prej 5.246 milionë EUR, me një kthim në ekuitet mesatar prej 20 përqind.

Në linjë me strategjinë tonë dhe me strategjinë zhvillimore të vendit edhe gjatë vitit 2017 kemi vazhduar t'i përkrahim ndërmarrjet e vogla dhe të mesme. Fokus të veçantë kemi pasur edhe tek personat fizikë, me ofrimin e produkteve dhe të shërbimeve, të cilat kanë ndihmuar në ngritjen e mirëqenies së gjithmbarshme.

Duke vazhduar me qasje të matur të kreditimit dhe diversifikim të portfolios, është shënuar përparim në pasqyrim të cilësisë së kreditimit dhe në nivel të kredive joperformuese, të cilat kishin një trend uljeje prej 33.33 përqind krahasuar me vitin paraprak, respektivisht nga 5.4 përqind në 3.6 përqind.

Si rezultat i rritjes së kujdesshme të kredive, gjatë vitit 2017, Banka Ekonomike shënoi rritje në portfolion e kredive prej 18.1 milionë EUR, respektivisht rritje prej 12.3 përqind. Depozitat e klientëve tanë kanë arritur nivelin më të lartë ndonjëherë, duke arritur në 212 milionë EUR, me një raport të shkëlqyer të proporcionit kredi/ depozita, respektivisht 78.5 përqind.

Përfundimisht, në emër të ekzekutivit të Bankës Ekonomike dëshiroj të falënderoj të gjithë punonjësit e bankës për arritjen e rezultateve të pasqyruara në këtë raport, rezultate të cilave u krenohemi të gjithë dhe të cilat do të ishin të pamundura pa angazhimin, përkushtimin dhe besnikërinë e gjithsecilit.

Një falënderim të veçantë dua t'a shpreh edhe për klientët dhe partnerët tanë, të cilët me besnikërinë e treguar ndër vite, e kanë bërë Bankën Ekonomike me plot meritë një ndër institucionet më të besuara financiare në vend.

Falemnderit dhe suksese!

Merita Gjyshinca Peja
Kryeshefe Ekzekutive

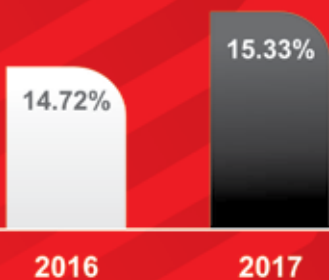

Hamide Pacolli Gashi
Zv. Kryeshefe Ekzekutive

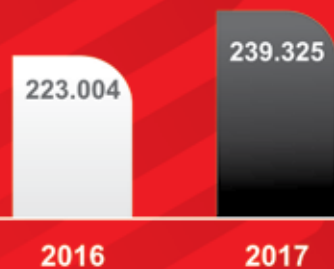

Arben Ferri
Zv. Kryeshef Ekzekutiv

Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit

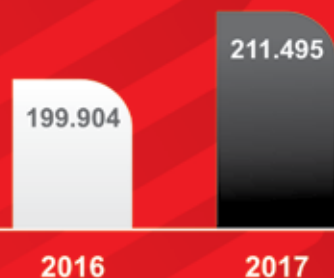
Asetet (në milionë EUR)

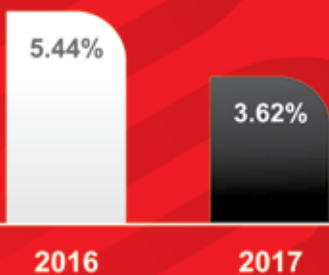
Kreditë (në milionë EUR)

Depozitat (në milionë EUR)

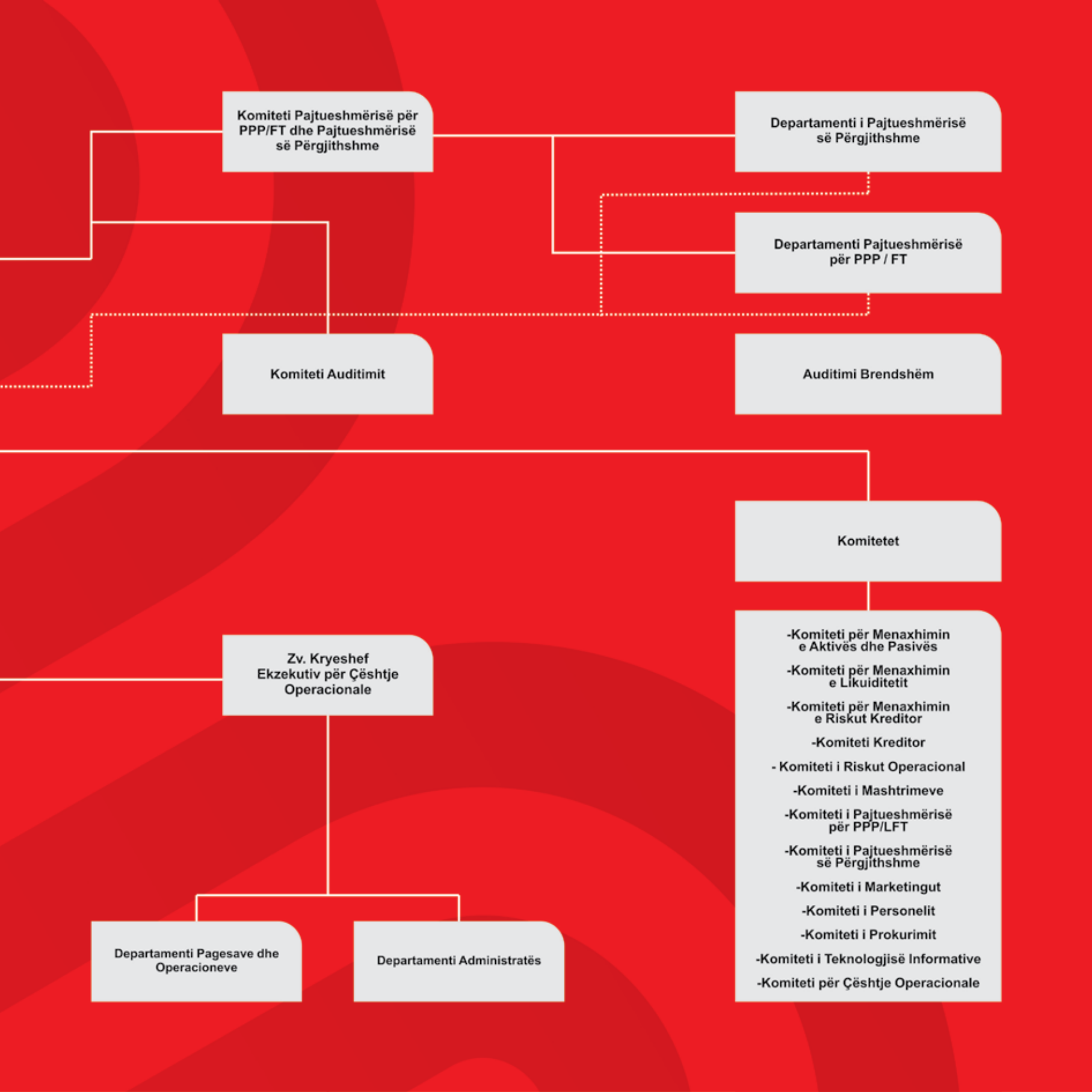
Kreditë joperformuese (KJP)

Fitimi para tatimit (në milionë EUR)

Komiteti Pajtueshmërisë për PPP/FT dhe Pajtueshmërisë së Përgjithshme

Departamenti i Pajtueshmërisë së Përgjithshme

Departamenti Pajtueshmërisë për PPP / FT

Komiteti Auditimit

Auditimi Brendshëm

Zv. Kryeshef Ekzekutiv për Çështje Operacionale

Departamenti Pagesave dhe Operacioneve

Departamenti Administratës

Komitetet

- Komiteti për Menaxhimin e Aktivës dhe Pasivës
- Komiteti për Menaxhimin e Likuiditetit
- Komiteti për Menaxhimin e Riskut Kreditor
- Komiteti Kreditor
- Komiteti i Riskut Operacional
- Komiteti i Mashtrimeve
- Komiteti i Pajtueshmërisë për PPP/LFT
- Komiteti i Pajtueshmërisë së Përgjithshme
- Komiteti i Marketingut
- Komiteti i Personelit
- Komiteti i Prokurimit
- Komiteti i Teknologjisë Informative
- Komiteti për Çështje Operacionale

Vizioni

Bankë e orientuar në rritje të qëndrueshme dhe kualitative, shërbime cilësore dhe standarde të larta profesionale.

Misioni

Bankë vendore

MODEL:

- M** undësimi i qasjes së lehtë dhe të shpejtë të klientëve tek produktet e diversifikuara bankare, duke ngritur vlerën për klientët, të punësuarit dhe aksionarët;
- O** frues vendor modern i shërbimeve elektronike bankare;
- D** eterminim në ngritje profesionale për të punësuarit tanë;
- E** tika, respekti dhe puna ekipore janë vlerat tona;
- L** igjet, politikat dhe procedurat respektohen me përpikëri!

Vlerat tona

Ne karakterizohemi nga puna ekipore, përmes së cilës i përmbushim nevojat e klientëve tanë. Puna ekipore n'a sjellë respekt të ndërsjellë, marrëdhënie më të mira ndërnjerëzore dhe fuqizim drejt arritjes së objektivave tona të përbashkëta.

Ne karakterizohemi nga respekti për njëri tjetrin dhe respekti për klientët.

Ne karakterizohemi dhe jemi të angazhuar për standarde të larta etike dhe profesionale, duke demonstruar sjellje të ndershme, profesionale dhe etike në marrëdhëniet tona me kolegët, klientët dhe shoqërinë.

Banka Ekonomike

Një rrëfim sukseesi

Banka Ekonomike filloi punën me marrjen e licensës në vitin 2001, si banka e vetme me kapital 100 përqind vendor.

Që nga themelimi, Banka Ekonomike ka luajtur një rol të rëndësishëm në tregun bankar të vendit duke vazhduar edhe sot të qëndrojë pranë klientëve të vet, të ruaj me sukses mbështetjen nga klientët besnikë, të bashkëpunëtorëve e të punonjësve.

Burimet tona njerëzore dallohen me trajnimin dhe kualifikimin e duhur, ku çdo punonjës është profesionalisht i përgatitur, punon me përkushtim për klientët dhe për institucionin, duke krijuar vlerë në çdo veprim.

Ngritja e vazhdueshme profesionale e punonjësve ka gëzuar fokus të veçantë në rrugëtimin tonë si njëri ndër faktorët kryesorë në ofrimin e shërbimeve profesionale. Prandaj, me mburrje themi se ndër asetet kryesore të bankës është gjithsecili nga 341 punonjësit tanë.

Rrjeti i Bankës Ekonomike është ndërtuar dhe zhvilluar duke u bazuar në kërkesat e tregut në gjithë territorin e Kosovës. Si rezultat i këtij zhvillimi, sot ne kemi 32 njësi bankare nga të cilat 7 degë në qendrat kryesore të Kosovës dhe 25 degë të cilat shtrihen nëpër njësitë më të vogla regjionale të vendit.

Një fokus i veçantë i është dhënë modernizimit të vazhdueshëm të rrjetit të degëve në tërë Kosovën. Gjatë vitit 2017, kemi rialokuar degën e Gjilanit në

një lokacion të ri, me dizajn modern në përputhje me imazhin dhe standardin e ri, përfshirë hapësira të veçanta dhe të dedikuara për klientët e bizneseve.

Një arritje e veçantë është edhe hapësira vetëshërbyese 24/7 që përmban teknologjinë më të avancuar. Poashtu duke u bazuar gjithmonë në pritshmëritë e klientëve, kemi rialokuar nëndegën e Lipjanit në një objekt më modern përfshirë edhe rimodelimin e degës në Pejë dhe nëndegës në Viti.

Banka Ekonomike ka vazhduar ngritjen e cilësisë së shërbimeve duke zhvilluar dhe përshtatur produktet sipas pritjeve dhe nevojave të klientëve. Duke qenë në hap me avancimet e shpejta në teknologji, vazhdimisht kemi përmirësuar dhe zgjeruar kanalet

tona të distribuimit, përfshirë rrjetin e degëve, e-banking, qendrën e thirrjeve, SMS banking, pikat e shitjes (POS), bankomatët, duke i'u mundësuar klientëve qasje 24/7 në produktet dhe shërbimet tona.

Duke qenë të vetëdijshëm për rolin që kemi në shoqërinë kosovare si banka e vetme me kapital 100 përqind vendor, një fokus të rëndësishëm i kemi dhënë edhe përgjegjësisë sociale korporative (CSR). Ne synojmë të kontribuojmë në zhvillimin shoqëror të vendit, duke pasur synim të veçantë mbështetje të iniciativave të cilat përmirësojnë gjendjen e kategorive të ndryshme shoqërore në veçanti dhe të komunitetit në përgjithësi.

“Suksesi zakonisht vjen tek ata të cilët janë shumë të zënë për t’a kërkuar atë”

- Henry David Thoreau

Mjedisi Makroekonomik në Kosovë

Ekonomia e Kosovës, ngjashëm me zhvillimet në eurozonë dhe në vendet e rajonit, u karakterizua me rritje të aktivitetit ekonomik gjatë vitit 2017. Rritja e konsumit dhe investimeve paraqesin faktorët me kontributin kryesor, përderisa rritja e eksporteve të mallrave dhe shërbimeve ndikoi që kontributi negativ i neto eksporteve të zbutet. Shkalla e inflacionit shënoi rritje kryesisht si rezultat i rritjes së çmimeve në tregjet ndërkombëtare, përderisa pozicioni fiskal mbeti i qëndrueshëm me shkallë të ulët të deficitit buxhetor dhe të borxhit publik. Gjatë vitit 2017, sektori fiskal u karakterizua me performancë të mirë të të hyrave buxhetore dhe rritje të shpenzimeve buxhetore. Raporti i të hyrave buxhetore ndaj BPV-së në vitin 2017 ishte 26.1 përqind krahasuar me mesataren e rajonit prej 37.0 përqind. Në të njëjtën periudhë, raporti i shpenzimeve buxhetore prej 27.0 përqind të BPV-së ishte më i ulët krahasuar me mesataren e rajonit prej 39.5 përqind.

Të hyrat buxhetore në vitin 2017 arritën vlerën prej 1.68 miliardë euro apo 5.3 përqind më shumë krahasuar me vitin paraprak. Rritja e arkëtimit të të hyrave buxhetore erdhi si rezultat i rritjes së aktivitetit ekonomik por edhe reformave të ndërmarra nga agjencitë e të hyrave që kanë për synim ngushtimin e hendekut tatimor.

Deficiti primar buxhetor si përqindja e BPV-së ishte 0.9 përqind, që është më i ulët krahasuar me deficitin prej 1.0 përqind në vitin paraprak.

Sektori i jashtëm gjatë vitit 2017, është karakterizuar me zhvillime pozitive në llogarinë rrjedhëse por edhe në atë financiare. Deficiti i llogarisë rrjedhëse në raport me BPV-në është ulur në 6.4 përqind nga 7.9 përqind sa ishte në vitin 2016, ndërsa bilanci i llogarisë financiare ka arritur në 5.1 përqind të BPV-së nga 3.3 përqind sa ishte në vitin 2016. Ky përmirësim i deficitit të llogarisë rrjedhëse i atribuohet rritjes së suficitit në bilancin e shërbimeve, llogarisë së të ardhurave dytësore si dhe llogarisë së të ardhurave parësore, ndërsa deficitin në tregtinë e mallrave ka shënuar rritje.

Sektori financiar vazhdon të karakterizohet me stabilitet të lartë, vlerësuar në bazë të nivelit të treguesve të performancës dhe shëndetit financiar.

Sektori bankar

Kreditë e sektorit bankar, si kontribues kryesor në rritjen e aktivitetit të sistemit financiar, janë karakterizuar me një rritje të përshpejtuar vjetore. Rritja e kreditimit i atribuohet rritjes së përshpejtuar të kreditimit të ndërmarrjeve, që dominojnë strukturën e përgjithshme të kredive, si dhe rritjes dyshifrore të kreditimit ndaj ekonomive familjare, e cila e karakterizoi sektorin bankar në tre vitet e fundit. Përmirësimi i kushteve të kreditimit nga bankat dhe rritja e kërkesës për kredi ishin faktorët kryesorë në rritjen e aktivitetit kreditues nga bankat. Në këtë funksion, ndikim pozitiv në rritjen e kreditimit kanë pasur edhe zhvillimet pozitive në faktorët strukturorë jobankarë, si lansimi i Fondit Kosovar për Garantimin e Kredive në vitin 2016, përmbartuesit, privatë, noterët, etj.

Burim kryesor i financimit të aktivitetit të sektorit bankar vazhdojnë të jenë depozitat. Në qëndrueshmërinë e rritjes së depozitave kryesisht ka kontribuar rritja e depozitave të ekonomive familjare, të cilat njëherësh konsiderohen burim më i qëndrueshëm i financimit në raport me kanalet e tjera të financimit. Norma mesatare e interesit në kredi vazhdoi trendin rënës, ndërsa norma mesatare e interesit në depozita shënoi rritje të lehtë për të tretin vit me radhë. Normat mesatare të interesit në kredi dhe depozita në sektorin bankar të Kosovës qëndrojnë tashmë në nivel të përafërt me mesataren e normave të interesit të vendeve të rajonit.

Niveli i kredive joperformuese është përgjysmuar në dy vitet e fundit nën 3.5 përqind, ndërsa bankat kanë mbledhur në mënyrë proaktive kreditë e këqija.

Rritja e kredisë ka shënuar mesatarisht 11.6% përqind në krahasim me vitin 2016, me kontribute të fuqishme nga sektorët e korporatave dhe në veçanti të ekonomive familjare (rreth dy të tretat dhe një të tretën e kredive të sistemit). Kjo është nxitur nga rënia e normave të interesit (falë rritjes së konkurrencës), bilancit të bankave më të shëndetshme, reformave për të forcuar përmbartimin e kontratave etj.

Burimi: Banka Qendrore e Republikës së Kosovës dhe Fondi Monetar Ndërkombëtar

Pozicionimi i Bankës Ekonomike në tregun bankar të Kosovës

Tregu bankar i Kosovës është treg në rritje, si në fushën financiare ashtu edhe në fushën e inovacionit të ofrimit të shërbimeve. Në të dy këto fusha, Banka Ekonomike luan një rol të rëndësishëm si banka e vetme me kapital 100 përqind vendor.

Në vitin 2017 Banka Ekonomike ka arritur t'a ruaj pozicionin e saj në treg duke përcjellur trendin e tregut bankar, i cili vazhdon të shënojë rritje. Rritja e tregut bankar në gjithsej asete prej 7.6 përqind, është ndjekur afër edhe nga Banka Ekonomike, e cila ka shënuar rritje në gjithsej asete prej 7.3 përqind.

Përveç kësaj, banka ka vazhduar t'a zgjerojë rrjetin e kanaleve të shitjes duke ofruar shërbimet e saj edhe përmes kanaleve alternative.

Pjesëmarrja në kredi

Portfolio kreditore e Bankës Ekonomike ka vazhduar me rritje mbi mesataren e rritjes së tregut. Kundrejt 11.6 përqind sa ka qenë rritja mesatare e tregut për 2017 krahasuar me vitin 2016, Banka Ekonomike për të njejtën periudhë ka shënuar rritje prej 12.3 përqind. Banka Ekonomike e ka përmirësuar pozicionimin e vet në treg nga 6.69 përqind sa ka qenë në vitin 2016, në 6.73 përqind në vitin 2017.

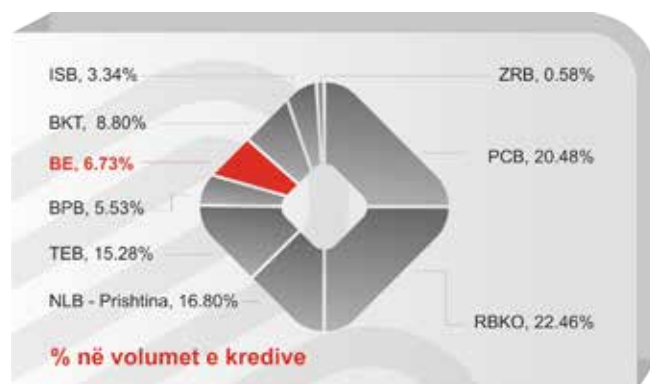

Figura 1: Pjesëmarrja e Bankave në kreditë të përgjithshme, 31 dhjetor 2017.

Pjesëmarrja në depozita

Banka Ekonomike gjatë vitit 2016 pati një rritje rekorde të depozitave prej 21 përqind dhe rritje të pjesëmarrjes në treg me 6.95 përqind, duke vazhduar edhe këtë vit me trendin e rritjes së qëndrueshme të depozitave në normën 5.8 përqind dhe mbajtjes së pozicionit të saj në treg prej 6.95 përqind.

Figura 2: Pjesëmarrja e bankave në depozita, 31 dhjetor 2017.

Pasqyra e Pozicionit Financiar

Të gjithë shifrat janë në'000 Euro!

	Më 31 dhjetor 2017	Më 31 dhjetor 2016
Pasuritë		
Paraja e gatshme dhe në banka	16,887	16,113
Balanca me Bankën Qendrore të Kosovës	30,554	36,867
Kredi për klientët	157,851	137,928
Investime në letra me vlerë	26,456	24,770
Prona dhe pajisje	6,360	6,089
Pasuri të paprekshme	514	394
Parapagim i tatimit në të hyra	-	-
Pasurit të tjera	703	843
Gjithsej pasuritë	239,325	223,004
Detyrimet		
Detyrime ndaj klientëve	209,447	197,708
Detyrime ndaj bankave	2,048	2,196
Borxh i varur	1,050	1,050
Detyrimi aktual tatimor	156	172
Detyrime të tjera	463	439
Gjithsej Detyrimet	213,164	201,565
Ekuiteti dhe rezervat		
Kapitali aksionar	21,337	16,777
Rezerva e rivlerësimit të AFS	118	102
Fitime të mbajtura	4,706	4,560
Gjithsej ekuiteti dhe rezervat	26,161	21,439
Gjithsej detyrimet, ekuiteti dhe rezervat	239,325	223,004

Pasqyra e Fitimit ose e Humbjes dhe e të Ardhurave të Tjera Gjithëpërfshirëse

Të gjithë shifrat janë në'000 Euro!	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Të ardhurat nga interesi	14,284	13,450
Shpenzimet e interesit	(2,175)	(2,273)
Të ardhurat neto nga interesi	12,109	11,177
Të ardhurat nga tarifa dhe komisionet	2,536	2,356
Shpenzimet nga tarifa dhe komisionet	(752)	(683)
Të ardhurat neto nga tarifa dhe komisionet	1,784	1,673
Të ardhurat e tjera operative	80	31
Humbja/fitimi neto nga këmbimi valutor	34	23
Të ardhurat	14,007	12,904
Shpenzime të tjera operative	(8,965)	(7,891)
Humbjet neto nga zhvlerësimi për kreditë	204	(2)
Gjithsej shpenzimet operative	(8,761)	(7,893)
Fitimi para tatimit	5,246	5,011
Tatimit në fitim	(540)	(451)
Fitimi neto për vitin	4,706	4,560
Të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse	16	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin	4,722	4,560

Performanca e Bankës Ekonomike

Si banka e vetme me 100 përqind kapital vendor, Banka Ekonomike edhe gjatë vitit 2017 ka shënuar përmirësim në shumicën e treguesve financiar. Ky sukses është arritur duke analizuar dhe duke i'u përgjigjur nevojave të klientëve, përmes ngritjes së vazhdueshme të kapaciteteve të brendshme dhe ndjekjes e perfeksionimit të praktikave më të mira në ofrimin e shërbimeve dhe produkteve.

Banka e ka mbyllur vitin 2017 me fitim para tatimit prej 5.246 milionë EUR. Ky rezultat i cili njëkohësisht është edhe rezultati më i mirë arritur deri tani nga Banka Ekonomike, vjen pas një rritjeje prej 5.6 përqind në të hyrat neto nga interesi, 6.5 përqind në të hyrat neto nga shërbimet, si dhe një rënie prej 3.6 përqind në shpenzimet e interesit.

Asetet e Bankës

Për Bankën Ekonomike viti 2017 ishte viti i katërt me rradhë që ka shënuar rritje të aseteve. Kjo rritje e nivelit të aseteve vit pas viti ka ardhur si rezultat i performancës së mirë, ofertës kualitative, fleksibilitetit dhe efikasitetit në punë, të cilat e kanë bërë bankën tonë edhe më konkurruese në treg.

Figura 3: Asetet e Bankës Ekonomike, 2013 - 2017;
Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

Ecuria e Kredive

Me një ngritje prej 12.3 përqind gjatë vitit 2017 krahasuar me vitin 2016, Banka Ekonomike ka arritur të tejkalojë parashikimet e saj dhe ta ruajë trendin e rritjes, duke dëshmuar kështu rritje të qëndrueshme.

Gjatë vitit 2017, banka ka vazhduar diversifikimin e portfolios kreditore, duke u kujdesur për nevojat e klientëve të saj biznesor dhe individual, por edhe duke e pasur gjithnjë parasysh rrezikun kreditor, rrezikun e tregut si dhe rrezikun e normës së interesit.

Ecuria e Depozitave

Banka Ekonomike ka treguar kujdes të lartë edhe me portfolion e depozitave duke bërë diversifikimin e tyre, si dhe në gjetjen e ekuilibrit në mes të nevojave të klientëve dhe nevojave të brendshme.

Në këtë mënyrë, Banka Ekonomike ka arritur të mbajë raportin kredi/ depozita në masën 78.54 përqind, duke u kujdesur që gjatë gjithë vitit të jetë e fokusuar për portfolion e depozitave njëjtë sikurse edhe për portfolion e kredive.

Banka Ekonomike, poashtu, ka kontrolluar shpenzimet që dalin nga portfolio e depozitave, ku me gjithë rritjen në portfolio prej 5.8 përqind, shpenzimet e interesit janë ulur për 3.6 përqind.

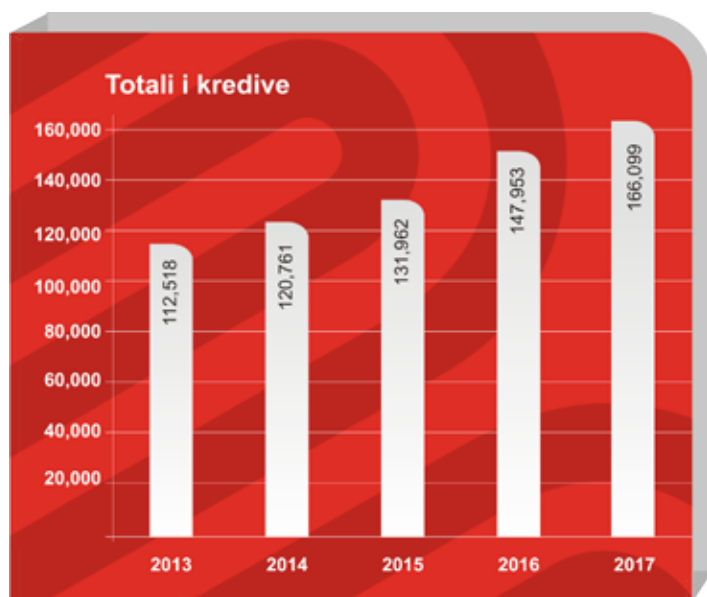

Figura 4: Portfolio e kredive, 2013 - 2017;
Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

Figura 5: Depozitat e klientëve, 2013 - 2017;
Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

Të hyrat nga interesi dhe jo interesi

Euro '000	2013	2014	2015	2016	2017
Të hyrat nga Interesi	13,637	13,552	13,571	13,450	14,284
Kostot e Depozitave	5,557	4,116	2,896	2,273	2,175
Të hyrat NETO nga interesi	8,080	9,436	10,675	11,177	12,109
Neto të hyrat nga komisionet dhe tarifat	1,425	1,482	1,496	1,673	1,784

Figura 6: Të hyrat Neto nga interesi, 2013 - 2017;
Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

Figura 7: Shpenzimet operative, 2013- 2017;
Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

Shpenzimet operative

Euro '000	2013	2014	2015	2016	2017
Shpenzimet Administrative	3,380	3,481	3,718	4,081	4,824
Shpenzimet e personelit	2,454	2,520	2,787	2,793	3,125
Shpenzimet e zhvlerësimit	998	1,010	845	859	834
Gjithsej Shpenzimet Operative	6,832	7,011	7,350	7,734	8,783

Banka Ekonomike ka punuar vazhdimisht edhe në vitin 2017 sikurse në vitet e kaluara në përmirësimin e proceseve të brendshme në funksion të rritjes së cilësisë së shërbimeve dhe produkteve të saj, këto

zhvillime që kanë prekur të gjitha resurset si ato njerëzore poashtu edhe të teknologjisë kanë sjellur një rritje të shpenzimeve prej 0.9 milionë EUR.

Zhvillimi i Biznesit

Gjatë vitit 2017 kemi vazhduar me një dinamikë në fushën e financimit të kërkesave për përkrahje dhe financim të klientëve që ka kontribuar në strategjinë tonë të rritjes.

Një ndër pikat kyçe të zhvillimeve për këtë vit ka qenë rritja e kualitetit të ekspozimit kreditor në të gjitha segmentet e kjo ka rezultuar me rënie të vonesave në nivel të konsiderueshëm. Si fokus tanimë i dëshmuar i bankës tonë mbetet përkrahja e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme pasi që këtë segment e konsiderojmë si shtyllë kyçe të zhvillimit të Bankës Ekonomike por edhe të ekonomisë së gjithmbarshme të vendit.

Në mënyrë që të jemi sa më fleksibil në plotësimin e nevojave të klientëve, kemi reviduar dhe avancuar të gjitha politikat në fuqi, me qëllim të rritjes së ofrimit të shërbimeve cilësore.

Gjithashtu, kemi vazhduar me trajnime të ndryshme për punonjësit tanë, si brenda ashtu edhe jashtë vendit, aktivitete këto të cilat ne i shohim si të domosdoshme për zhvillim, rritje të qëndrueshme dhe afatgjate të biznesit.

Më qëllim të rritjes së kujdesit ndaj klientëve si dhe diferencimit tonë në treg, gjatë vitit 2017 kemi vazhduar me modernizimin e imazhit vizuel duke brenduar 4 degë si dhe duke rialokuar 2 të tjera në lokacione më të favorshme për klientët tanë.

Njëkohësisht tretman të veçantë i kemi kushtuar rritjes së hapësirave vetëshërbyese, ku klientët mund të shërbehen 24/7.

Slllogani ynë “Banka Ekonomike mendon për ty” është një guidë të cilën ne mundohemi t’a dëshmojmë në çdo iniciativë dhe aktivitet sepse besojmë fuqishëm në obligimin që e marrim ndaj çdo klienti. Nisur nga kjo, në fushën e Marketingut gjatë vitit 2017 kemi realizuar dhe lansuar fushata të ndryshme si në segmentin e individëve ashtu edhe të biznesit. Këto fushata në qendër të mesazhit të tyre kanë pasur prezantimin e Bankës Ekonomike si një institucion që luan një rol të rëndësishëm në zhvillimin e ekonomisë vendore. Si banka e vetme me kapital 100 përqind vendor ne e marrim këtë rol me një përgjegjësi të veçantë dhe këtë mundohemi t’a përçojmë edhe përmes komunikimit tonë të vazhdueshëm.

Prezenca jonë e vazhdueshme dhe në rritje në rrjetet sociale, por edhe komunikimi përmes kanaleve standarde të marketingut ka rezultuar e suksesshme si në aspektin e shitjes dhe etablimit të imazhit pozitiv, ashtu edhe në arritjen dhe tejkalimin e objektivave të bankës në përgjithësi. Gjatë këtij viti kemi vazhduar me standardizimin e dizajneve dhe reklamave në degët dhe nëndegët tona me qëllim krijimin e ambienteve bashkëkohore për klientët tanë.

Gjithsej kreditë

Në vazhden e rritjes kualitative të ekspozimit kreditor, si dhe fokusit në financimin e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, gjë që ka qenë edhe pjesë e strategjisë sonë, viti 2017 ka rezultuar si një vit mjaft i suksesshëm.

Fokus të veçantë në vitin 2017 kemi pasur financimin e klientëve nga fusha të ndryshme të veprimtarisë dhe si rezultat kemi arritur të financojmë klientë nga fushëveprime tregtare, shërbyese, transportuese, ndërtimore, industriale, hoteliere, bujqësore, konsumuese, etj.

Duke pasur nevojat e klientit si prioritet, u kemi bërë edhe financimin adekuat të tyre, duke kontribuar kështu në zhvillimin e mëtejshëm të tyre.

Gjatë vitit 2017 kemi përkrahur me rreth 112 milionë EUR kreditime, ose rreth 9 milionë më tepër se në vitin paraprak. Në këtë shumë të kredive, klientët i kemi shërbyer me mbi 10,200 produkte kreditore.

Në përputhje me strategjinë e bankës dhe fokusin tonë në shpërndarjen e rrezikut, edhe gjatë vitit 2017 zhvillimin më të mirë e kemi pasur në financimin e klientëve individual dhe klientëve mikro në vlera deri në 100 mijë EUR, por duke mos lënë anash edhe financimin e klientëve të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, si dhe korporatat.

Ekspozimi kreditor '000	2013		2014		2015		2016		2017	
	Ekspozimi	%	Ekspozimi	%	Ekspozimi	%	Ekspozimi	%	Ekspozimi	%
Mbi 500 Mijë EUR	40,957	36.37%	38,105	31.55%	36,819	27.90%	41,788	28.24%	48,563	29.24%
100 deri në 500 mijë EUR	26,447	23.48%	30,498	25.25%	29,925	22.68%	28,430	19.22%	29,042	17.49%
Deri në 100 mijë EUR	20,572	18.27%	23,083	19.11%	24,651	18.68%	28,172	19.04%	29,913	18.01%
Gjithsej Segmenti për biznese	87,976	78.12%	91,686	75.90%	91,395	69.26%	98,390	66.50%	107,518	64.73%
Segmenti për Individë	24,639	21.88%	29,105	24.10%	40,567	30.74%	49,564	33.50%	58,581	35.27%
Gjithsej Ekspozimi	112,615	100.00%	120,791	100.00%	131,962	100.00%	147,954	100.00%	166,099	100.00%

Mikro bizneset

Financimi i segmentit mikro ka qenë dhe mbetet fokusi ynë, si dhe natyrshëm edhe në vitin 2017 këtij segmenti i është kushtuar rëndësi e veçantë, si në përkrahjen financiare ashtu edhe në plotësimin e kërkesave bazuar në nevojat e tyre.

Trajnimi dhe përgatitja e stafit për të qenë në hap me kohën është një ndër prioritetet kryesore të Bankës Ekonomike. Këtë e kemi bërë edhe gjatë këtij viti me qëllimin për të qenë sa më prezent për të ofruar këshilla adekuate financiare me një qasje sa më profesionale. Këto lloj trajnimesh do të luajnë një rol shumë të rëndësishëm në analizat financiare kualitative në shërbim të klientëve tanë.

Mbështetja e sektorit mikro, si pjesë e strategjisë së bankës tonë, edhe këtë vit ka gjetur një përkrahje të gjërë. Përkrahja është fokusuar qoftë në ofrimin e shërbimeve të ndryshme bazuar në nevojat e klientëve, por edhe përmes ofrimit të produkteve elektronike ku klientëve i'u është mundësuar menaxhim më i mirë i kohës së tyre, ose qasja 24-orëshe në llogaritë e tyre bankare.

Në mënyrë që ky sektor të ketë zhvillim më të shëndetshëm dhe të ketë mundësi financimi edhe në mungesë të pengut, në bashkëpunim me Fondin Kosovar për Garanci Kreditore kemi arritur t'a bëjmë financimin e tyre.

Segmenti mikro është njëri ndër faktorët kryesor të zhvillimit të çdo vendi, prandaj strategjia dhe fokusi ynë do të vazhdojë t'i japë kujdesin e merituar përkrahjes dhe financimit të këtij sektori.

Zhvillimet në 2017 në segmentin Mikro kanë rezultuar me rritje të ekspozimit kreditor prej 1.7 milionë EUR si dhe lejime në vlerë prej 22.2 milionë EUR.

Me qëllim të stimulimit të sektorit të bujqësisë, Banka Ekonomike gjatë tërë vitit është orientuar në dizajnimin dhe implementimin e kampanjave që për cak kanë pasur këtë sektor dhe me qëllim të nxitjes së financimit të kësaj kategorie të klientëve.

Këto lloj nismash kanë rezultuar në mbështetjen e një numri të konsiderueshëm të bujqëve.

Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme

Bazuar tanimë në një përvojë të përkrahjes dhe mbështetjes së vazhduar të këtij segmenti, Banka Ekonomike ka siguruar partneritet të qëndrueshëm të bashkëpunimit me këtë kategori të klientëve.

Duke u fokusuar në ofrimin e produkteve dhe shërbimeve cilësore të cilat kanë plotësuar nevojat për zhvillime të mëtejshme të këtij segmenti, ky bashkëpunim është rritur edhe më tej. Fokusi ynë ka qenë përkrahja e një game të gjerë sektorësh të këtij segmenti, posaçërisht në sektorin e tregtisë, shërbimeve dhe hotelierisë.

Rëndësi të veçantë në lehtësimin e kushteve për qasjen e klientëve të këtij segmenti në menaxhimin e llogarive bankare 24/7 ka qenë ofrimi i shërbimeve elektronike dhe hapësirave vetëshërbyese.

Orientimin dhe përkushtimin në rritje të bashkëpunimit me ndërmarrjet e vogla dhe të mesme e dëshmon edhe mbështetja jonë financiare ndaj këtij segmenti, vitit 2017 janë lejuar rreth 25 milionë EUR apo 32 përqind nga gjithsej financimet në segmentin e biznesit të ofruara nga banka jonë.

Klientët Individual

Prioritet i rëndësishëm dhe parësor i segmentit për Individë është ngritja dhe ruajtja e nivelit të lartë të kënaqësisë së klientëve përmes rritjes së vazhdueshme të cilësisë së shërbimit, si dhe zgjerimit dhe përmirësimit të gamës së produkteve dhe shërbimeve që i ofrohen kësaj kategorie.

Angazhimi ynë në diversifikimin e portfolios së produkteve dhe shërbimeve, edhe gjatë vitit 2017 është karakterizuar me një gamë të gjerë projektesh, produktesh dhe shërbimesh në përgjigje të nevojave të klientëve për të rritur nivelin e kënaqësisë së tyre.

Përmes shumë kampanjave të lansuara për kredi dhe depozita që janë realizuar gjatë tërë vitit kemi arritur të rrisim numrin e klientëve të ri në bankë, por njëkohësisht edhe të analizojmë dhe kuptojmë karakteristikat e tyre drejt përmbushjes së nevojave dhe kërkesave në përmirësimin e kushteve dhe standardit të jetesës.

Fokusi i theksuar i Bankës në zhvillimin dhe rritjen e segmentit për individë ka vazhduar përgjatë tërë vitit dhe ka qenë thelbësor si në rritjen e portfolios kreditore për 18.00 përqind në krahasim me vitin paraprak, ashtu edhe në rritje të nivelit të depozitave të individëve për 6.50 përqind. Këta janë indikatorë të rëndësishëm që dëshmojnë ndikimin e këtij segmenti në bilancin e përgjithshëm të rentabilitetit të Bankës.

Përgjegjësia sociale e korporatës (CSR)

Bizneset në mbarë botën çdo ditë e më shumë kujdesen që përveç suksesit në fushën ku operojnë, të kontribuojnë edhe në mirëqenien e të gjitha palëve të interesit, e cila sot nënkupton gjithë ambientin socio-ekonomik që i rrethon.

Banka Ekonomike e merr këtë obligim me përgjegjësi të lartë dhe angazhohet me përkushtim të japë kontributin e saj në këtë aspekt. Prandaj, mbështetja e vazhdueshme e aktiviteteve sociale, kulturore dhe arsimore mbetet qëllim i rëndësishëm në përmbushjen e misionit të bankës.

Veprimtaritë Sociale dhe shëndetësore

Banka Ekonomike ka ndërtuar një traditë të gjatë të bashkëpunimit me institucione vendore të cilat kanë për qëllim përmirësimin e ambientit social. Një ndër qëllimet parësore është mbështetja konkrete dhe e menjëhershme në zgjidhjen e problemeve aktuale shoqërore.

Kështu, Banka Ekonomike sikurse edhe në vitet paraprake ka vazhduar mbështetjen e SOS Fshatrave, të cilat ofrojnë kujdes të qëndrueshëm, të sigurt dhe të dashur familjar për fëmijët të cilët kanë humbur prindërit e tyre, ose nuk kanë mundësi të jetojnë me familjen e tyre biologjike.

Gjatë organizimit të mbrëmjes për mbledhje të fondeve “Unë jap shpresë”, të organizuar nga SOS Fshatrat e Fëmijëve, Banka Ekonomike ka dhuruar donacion për pakon “DUA TË JEM LIDER”, e cila mbulon shpenzimet 1-vjeçare të edukimit për 14 të rinj pa përkujdesje prindërore.

Përveç kësaj, Banka Ekonomike ka kontribuar edhe në pakon “UNË KAM FAMILJE”, e cila mbulon shpenzimet 1-vjeçare të ushqimit dhe shpenzimeve higjienike për një fëmijë pa përkujdesje prindërore.

Një iniciativë tjetër e cila është mbështetur nga banka jonë ka qenë edhe organizata “Aksioni për Nëna dhe Fëmijë”. Duke ditur se fëmijet janë e ardhmja e çdo shoqërie, edhe këtë vit ne kemi vazhduar mbështetjen e iniciativës së një grupi të rinjve, të cilët kanë për qëllim që përmes mbledhjes së fondeve, të përmirësojnë ambientin social dhe ekonomik për nënat dhe fëmijët që vuajnë nga sëmundje të ndryshme dhe që ballafaqohen me mungesë të shërbimeve të nevojshme mjekësore. Përkrahja e një nisme të tillë është në kuadër të përgjegjësisë sociale të institucionit tonë dhe si e tillë do të vazhdojë edhe në vitet e ardhshme.

Sistemi shëndetësor, në veçanti shëndeti i fëmijës, vazhdon të jetë sfidë e madhe e shoqërisë sonë. Prandaj, duke pasur parasysh që fëmijët janë gurthemel i një shteti e shoqërie, Banka Ekonomike ka vendosur të dhurojë donacion për QKUK-në, respektivisht Klinikën e Pediatrisë, Reparti Hematologjisë-Onkologjisë. Përmes këtij donacioni ne kemi furnizuar me inventar të ri me qëllim që të përmirësojmë ambientin e punës në mënyrë që të ofrohen kushte sa më të mira për punë dhe kështu të trasojmë një të ardhme të sigurt për fëmijët.

Mbështetja për sportin

Sporti është një tjetër segment shoqëror për të cilin Banka Ekonomike vazhdon të ofrojë mbështetje duke përkrahur sportistët dhe klubet tona në përmirësimin e kushteve infrastrukturore, pjesëmarrjen në garat ndërkombëtare etj. Këtë vit Banka ka mbështetur pjesëmarrjen e klubit të futbollit FC "Liburni" nga Gjakova në garat kualifikuese ndërkombëtare për Kupën e Evropës.

Krahas ofrimit të mbështetjes për klubet sportive, Banka Ekonomike poashtu ka mbështetur edhe organizimin e Turneut të Bamirësisë të organizuar nga Oda Ekonomike Amerikane.

Aktivitetet Edukim

Në kuadër të përgjegjësisë shoqërore, Banka Ekonomike si e vetmja bankë me kapital 100 përqind vendor, vazhdon të mbështesë kategori të ndryshme shoqërore, andaj këtë vit banka ka mbështetur edhe organizimin e Edicionit "Pun'pun' StartupBattle", projekt ky i ideuar nga Kolegji Universum.

Banka Ekonomike do të vazhdojë me përkushtim të mbështesë ide dhe projekte inovative edhe në të ardhmen, sepse beson fuqishëm se përmes kësaj përkrahjeje kontribuon në përmirësimin e ambientit social dhe ekonomik.

Kanalet e Distribuimit

Rrjeti i degëve

Gjatë vitit 2017, Banka Ekonomike ka operuar me gjithsej 32 degë, të cilat janë të ndara në 7 degë kryesore në kuadër të së cilave operojnë 23 nëndegë dhe 2 zyra bankare.

Sa i përket numrit të degëve prezente në tregun bankar në Kosovë, ne jemi banka e 3-të, gjë që është një tregues i qëllimit tonë për të qenë sa më afër klientëve në ofrimin e shërbimeve.

Figura 8. Pjesëmarrja e Bankës Ekonomike në numrin e degëve në tregun bankar.

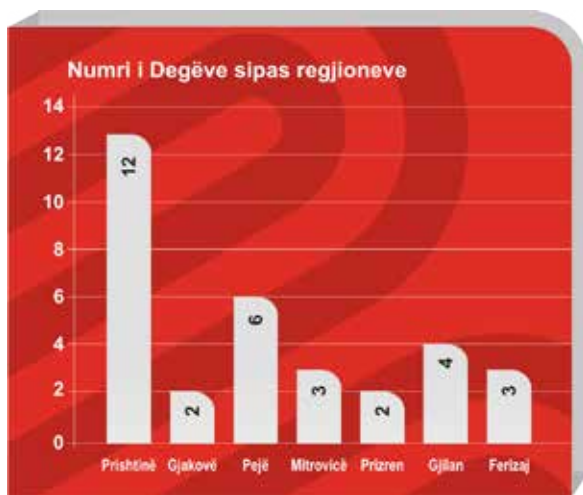

Figura 9. Numri i degëve sipas regjioneve të Bankës Ekonomike.

Edhe gjatë vitit 2017, Banka Ekonomike i ka kushtuar kujdes të veçantë zhvillimit të mirëfilltë të rrjetit të degëve, përfshirë edhe nëndegët e saj, me qëllim të krijimit të një imazhi të fuqishëm të Bankës te klientët aktual dhe atyre potencial.

Me qëllim të përmirësimit të vazhdueshëm të kushteve të ofrimit të shërbimeve, kemi rialokuar degët në Gjiilan dhe Lipjan në objekte moderne, dhe kemi bërë rimodelimin e degës në Pejë.

Kanalet alternative të distribuimit

Një ndër kanalet alternative të distribuimit është Qendra e Thirrjeve. Gjatë vitit 2017 kjo qendër ka luajtur një rol të rëndësishëm në menaxhimin e pyetjeve të klientëve në baza ditore, duke ofruar sqarime të nevojshme lidhur me produktet bankare dhe ato elektronike si alternativë në kryerjen e shërbimeve bankare 24/7 duke shfrytëzuar bankomatët, e-banking dhe SMS shërbimet.

Banka Ekonomike vitin 2017 e ka mbyllur me ofrimin e shërbimeve në 54 bankomatë aktiv dhe fokusi ka qenë në përmirësimin e vazhdueshëm të kushteve për ofrimin e shërbimeve alternative, duke investuar në infrastrukturën teknike me qëllim të qasjes në çdo kohë të klientëve në bankomatë.

Këtë e vërteton edhe niveli i disponueshmërisë (uptime) në shërbim të klientëve, i cili gjatë vitit 2017 ka qenë 98 përqind, ku numri total i transaksioneve ka qenë 643,000 apo 15 përqind më shumë se gjatë vitit paraprak.

Gjithnjë në suazë të zhvillimeve të fundit në tregun bankar dhe strategjisë së Bankës në ofrimin e shërbimeve 24/7, kemi krijuar Hapësirat Vetëshërbyese në Pejë dhe Gjiilan.

Në vitin 2017, në fushën e rrjetit të Terminaleve të Shitjes (POS Terminaleve) banka është përqëndruar në rritjen dhe fuqizimin e marrëdhënieve me tregtarët, duke bërë investime në përmirësimin e aspektit teknik me qëllim që të jenë në shërbim sa më të mirë të klientëve gjatë gjithë kohës.

Kjo qasje e jona ka zgjeruar numrin e marrëveshjeve me tregtarët gjatë vitit 2017 dhe si rezultat kemi rritje të shfrytëzueshmërisë së Terminaleve të Shitjes (POS) prej 95 përqind.

Kujdesi ndaj klientëve

Mendimet dhe sugjerimet e klientëve tanë luajnë rol shumë të rëndësishëm në identifikimin e pritshmërive të tyre, sepse kështu ne mund të zhvillojmë shërbime dhe produkte për të përmbushur ato pritshmëri. Njësia për trajtimin e ankesave është përkujdesur që të shërbejë si një qendër e rëndësishme e përkrahjes, ku çdo kërkesë apo sugjerim është trajtuar me përkushtim të madh, si udhërrëfyes për përmirësimin e shërbimeve të ofruara.

Krijimi i një procesi adekuat dhe profesional për trajtimin e ankesave të klientëve lidhur me produktet dhe shërbimet ka siguruar zgjidhjen e shpejtë dhe efikase të tyre. Këtë e vërteton edhe hulumtimi i realizuar në vitin 2017 me klientë fizik dhe biznesor të bankës, i cili tregon një nivel të lartë të kënaqshmërisë me shërbimet e ofruara.

Menaxhimi i rrezikut

Menaxhimi i mirë i rrezikut përfshin planifikimin e aktiviteteteve të njëpasnjëshme në identifikimin, analizën, vlerësimin, pranimin dhe menaxhimin e rreziqeve potenciale. Banka është e ekspozuar ndaj disa lloje të rreziqeve të njohura si kreditore, operacionale, të tregut, likuiditetit, rreziqe ligjore, luhatje e normave të interesit, rreziqe prej shërbimeve elektronike dhe rreziqe të tjera më pak të njohura.

Objektivi kryesor i menaxhimit të rrezikut është arritja e ekuilibrit të duhur në mes rrezikut dhe kthimit, si dhe zvogëlimi i efekteve të paparashikuara në performancën financiare të Bankës.

Me qëllim të sigurimit të kontinuitetit të afarizmit, ndërmerren testet e stresit për të përballuar tronditjet e mundshme në kualitetin e portfolios kreditore dhe në nivelin e kapitalizimit, që mund të pasojnë si rezultat i disa skenarëve hipotetikë, siç mund të jenë: rritja e normës së kredive joperformuese, zvogëlimi i normave të interesit për asetet dhe rritja e normave të interesit për detyrimet, si dhe dështimi i kredimarrësve më të mëdhenj.

Veprimtaria e bankës mbetet e qëndrueshme, ku të gjithë treguesit financiar si mjaftueshmëria e kapitalit, aftësia paguese (solventiteti), leva, likuiditeti si dhe treguesit tjerë janë dukshëm mbi kërkesat minimale të parametreve të rregullatorit.

Rreziku Kreditor

Fokus kryesor yni ka qenë rritja e cilësisë së kreditimit me theks të veçantë në përmirësimin e të gjithë treguesve cilësor të portfolios kreditorë. Kjo periudhë u karakterizua me përmirësimin e analizës kreditorë, diversifikimin e portfolios, monitorime të rregullta apo kontrole shtesë të portfolios kreditorë. Më e rëndësishmja, niveli i kredive joperformuese është në nivelet më të ulëta ndër vite, i cili ka ndikuar pozitivisht në rritjen e kapitalit rregullator - mjaftueshëm për të përballuar efektin e luhatjeve negative sipas të gjithë skenarëve të stres testit të rrezikut kreditor.

Rreziku Operacional

Rreziku operacional është një ndër fushat shumë të rëndësishme, e cila trajtohet me kujdes të shtuar në të gjitha nivelet. Banka ka rishqyrtuar tërë sistemin e rrezikut operacional duke pasur qasje gjithëpërfshirëse për identifikimin, vlerësimin, kontrollin, administrimin dhe ndjekjen e integruar të rrezikut operacional në nivel institucioni – në nivelin hierarkik nga lartë-poshtë. Gjatë vitit u vu në zbatim aplikacioni për menaxhimin e automatizuar të procesit të menaxhimit të rrezikut operacional, duke u vendosur limite për këto rreziqe (të njohura si indikator kyç të rrezikut), paramaterat e lejuar, si dhe masat korigjuese aty ku rreziqet e identifikuar kanë pasur impakt më të lartë sipas ndarjes së kategorive, sipas Baselit.

Menaxhimi i rrezikut të tregut dhe likuiditetit

Objektivi i menaxhimit të rrezikut të tregut dhe likuiditetit është të menaxhojë dhe kontrollojë që ekspozimi ndaj rrezikut të tregut të jetë brenda parametrevë të pranueshëm. Banka ka mirëmbajtur të gjitha limitet përfshirë të gjitha pozicionet ditore të likuiditetit, normave të interesit të cilat monitorohen dhe testohen në mënyrë të rregullt apo periodike nëpërmjet skenarëve të ndryshëm që mbulojnë kushte normale dhe të pafavorshme të tregut.

Në bankë mbahen komitete të rregullta për asete dhe detyrime ku analizohen të gjitha pozicionet për asetet dhe detyrimet, përfshirë rishikimin apo përditësimin e të gjithë dokumentacionit për të ndërmarrë veprime korigjuese në qoftë se është e nevojshme.

Mbikqyrja e bazuar në rrezik

Për të pasur një qasje sa më profesionale në mbikqyrjen e bazuar në rrezik, janë duke u vendosur themelet e procesit të vlerësimit të brendshëm të mjaftueshmërisë së kapitalit (ICAAP). Ky dokument është duke u hartuar në përputhje me kërkesat e rregullatorit dhe përcakton kriteret për vlerësimin e brendshëm në bankë, të nevojave për kapital sipas rreziqeve të shtyllës së dytë sipas standardeve më të reja të kapitalit.

Operacionet

Viti 2017 konsiderohet si vit shumë dinamik në aspektin operacional të bankës, me theks të veçantë në operacionet e menaxhimit të llogarive

Banka është angazhuar maksimalisht në sigurimin e informatave të reja dhe përditësimin e informatave ekzistuese të klientëve të saj për të krijuar kështu një databazë të të dhënave të plota, përmes të cilës do të mund të analizojë dhe ofrojë shërbime më të mira për klientët, të menaxhojë dhe zvogëlojë rrezikun operacional dhe të mund të jetë në pajtueshmëri me kërkesat dhe rregullat nga agjencitë e ndryshme shtetërore për KYC (Know Your Customer).

Si rezultat i përkushtimit dhe angazhimit kemi arritur të përmirësojmë disa procese të rëndësishme, duke plotësuar kështu kërkesat ligjore, dhe kemi arritur synimin e bankës për automatizim dhe përmirësim të proceseve operacionale.

Menaxhimi ynë i parave të gatshme dhe zgjidhjet për pagesa janë përshtatur për t'iu ofruar klientëve tanë afarist një gamë të gjerë të produkteve dhe shërbimeve. Banka Ekonomike ofron një infrastrukturë adekuate dhe të sigurt për procesim të shpejtë dhe të sigurt të pagesave.

Përmes sistemit online të pagesave, i cili jep qasje 24/7 në shërbime bankare të sigurta, të përshtatshme dhe të shpejta, klientët tanë mund t'i transferojnë fondet në mënyrë elektronike te përftuesit në mbarë botën dhe të procedojnë pagesa vendore, duke përfshirë pagesën e shërbimeve komunale dhe transaksione të tjera duke përdorur e-banking. Gjithashtu në funksion të Sistemit të Debitimit Direkt (SDD), banka përkrah klientët e vet, duke ofruar menaxhimin e plotë të llogarive të arkëtueshme dhe të pagueshme.

Pagesat kombëtare

Pagesat kombëtare duke përfshirë pagesat në vlera të larta tani procedohen në kohë reale.

Transferet në nivel kombëtar kanë shënuar rritje të përgjithshme prej 14 përqind, ku transferet vendore kanë kontribuar me rritje prej 19 përqind, ndërsa transferet hyrëse kanë shënuar rritje në vlerën prej 9 përqind në krahasim me vitin 2016.

Shuma totale e transfereve hyrëse përmes sistemit të pagesave vendore, ka shënuar rritje prej 9 përqind, krahasuar me vitin paraprak, ndërsa transferet vendore dalëse kanë shënuar rritje prej 19 përqind.

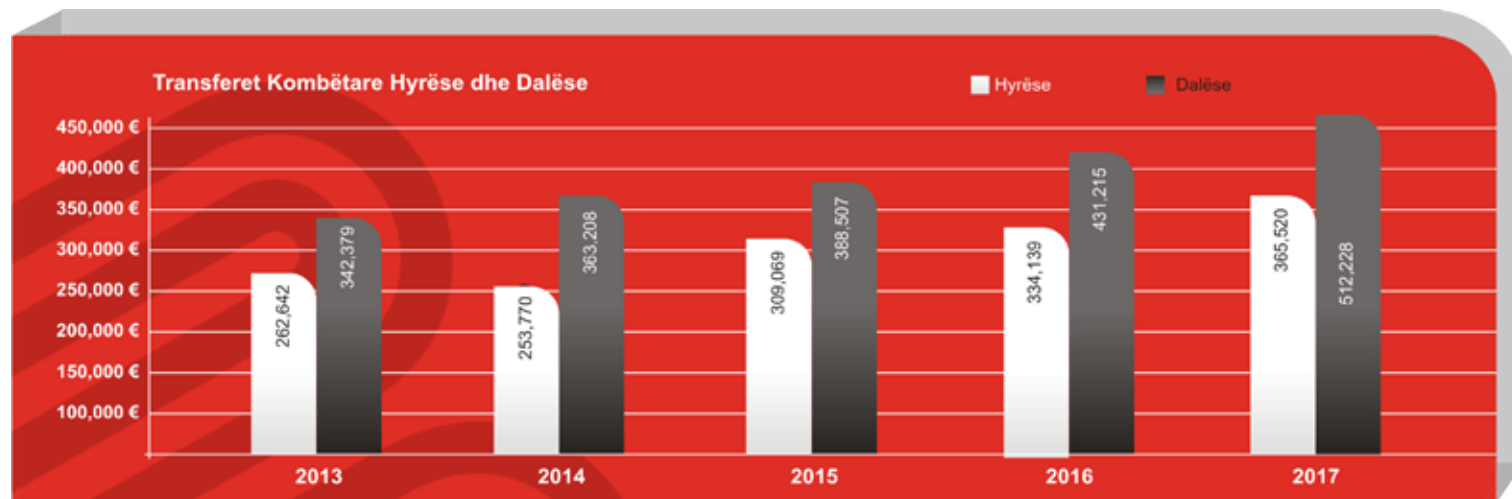

Figura 10: Transferet kombëtare, hyrëse dhe dalëse; Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

Transferet ndërkombëtare

Transferet ndërkombëtare të parave janë me rëndësi të madhe për klientët tanë. Nëpërmjet rrjetit tonë në marrëdhënie me bankat e huaja korrespondente, pagesat ndërkombëtare dalëse mund të kryhen për përftuesit jashtë vendit në të gjithë botën.

Si anëtarë të SWIFT-it, klientët tanë gëzojnë një përparësi të madhe, sidomos në pagesat ndërkombëtare dalëse. Pagesat ndërkombëtare hyrëse mund të menaxhohen duke përdorur të njëjtin sistem.

Shuma totale e transfereve hyrëse përmes sistemit të pagesave ndërkombëtare ka shënuar rritje prej 10 përqind, krahasuar me vitin paraprak, ndërsa transferet ndërkombëtare dalëse kanë shënuar rritje prej 5 përqind.

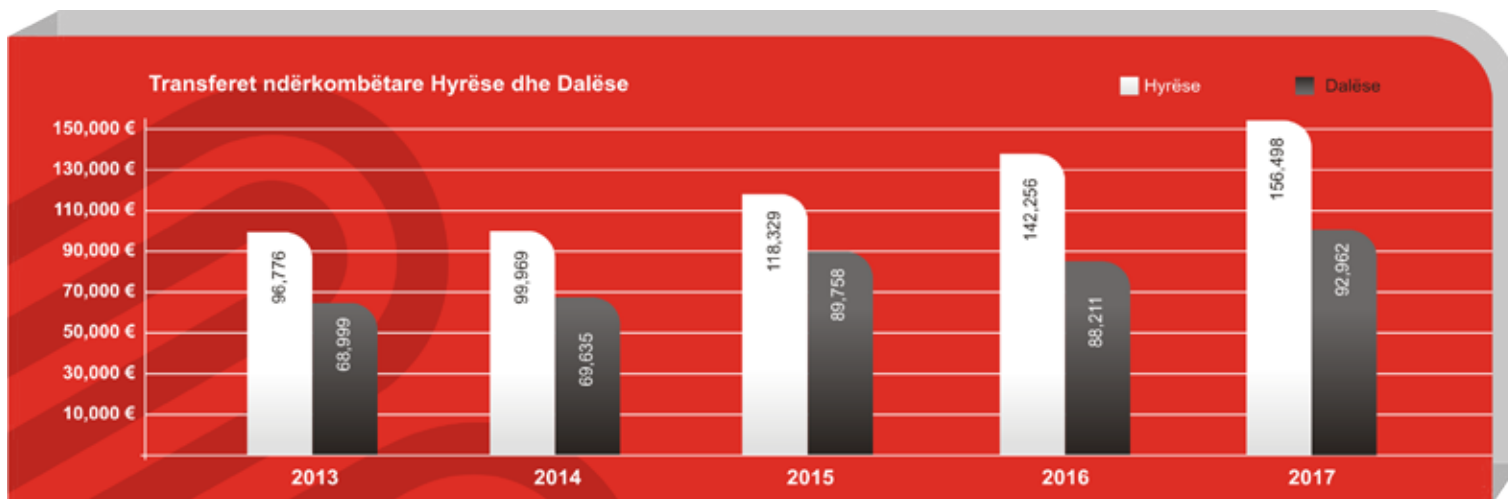

Figura 11: Transferet ndërkombëtare, hyrëse dhe dalëse; Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

Garancione dhe Letërkredi ndërkombëtare

Shuma totale e garancioneve dhe letërkredive ndërkombëtare ka shënuar rritje prej 16 përqind, krahasuar me vitin paraprak.

Figura 12: Garancione dhe letërkredi ndërkombëtare; Të gjithë shifrat janë në '000 Euro.

Kartelat bankare

Banka Ekonomike u ofron klientëve të saj debit dhe kredit kartela përmes partnerëve Master Card dhe Visa, ku klientët mund të kryejnë shërbime në ATM, POS-terminale, pagesa online dhe shërbime të tjera brenda dhe jashtë Kosovës. Viti 2017 ka vazhduar me trend pozitiv, ku në total numri i kartelave është rritur për 26 përqind. Në këtë rritje kanë kontribuar kryesisht debit kartelat, ku në vitin 2017 kanë shënuar rritje prej 28 përqind, ndërsa kredit kartelat rritje prej 7 përqind në krahasim me vitin 2016.

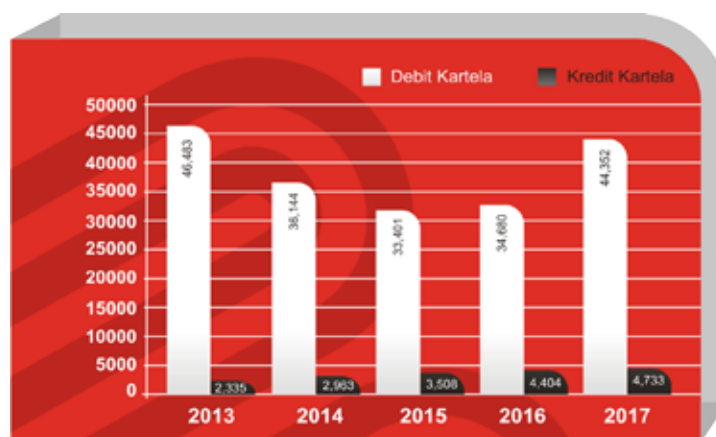

Figura 13: Numri i debit dhe kredit kartelave ndër vite.

Teknologjia Informative

Gjatë vitit 2017 është ndërtuar data qendra e re rezervë, dhe me këtë investim është rritur siguria e të dhënave dhe disponueshmëria e shërbimeve bankare. Përveç kësaj, është modernizuar edhe infrastruktura e softuerit kryesor bankar. Këto ndryshime i kanë përshpejtuar dhe përmirësuar dukshëm shërbimet e brendshme dhe ato ndaj klientit.

Në kuadër të aktiviteteve të tjera të Teknologjisë Informative, vlen të përmendet përpilimi i dokumentit të veçantë strategjik “Strategjia 3 vjeçare për Teknologjinë Informative”, dokument i cili do të shërbejë si udhërrëfyes i punës në këtë departament, me fokus të theksuar në mbështetje të zhvillimit të biznesit, dhe përmirësimin e cilësisë për klientët tanë. Gjithashtu, janë implementuar mbi 25 projekte si: moduli i ri i AML-së (Anti Money Laundry), CIF aplikacioni (customer information file), avancime në platformën e E-Banking, si dhe një numër i madh i zhvillimeve të tjera, të cilat kanë ndihmuar në përmirësimin e mëtejshëm të proceseve brenda bankës. Edhe këtë vit kemi vazhduar me ndërtimin e qendrave vetëshërbyese 24/7, dhe avancimin e bankingut digjital. Banka Ekonomike i jep një rëndësi të veçantë mbajtjes së hapit me inovacionet teknologjike dhe vazhdimisht bën plane afatgjate për të qenë në hap me kohën.

Menaxhimi dhe Trajnimi i Personelit

Departamenti i Burimeve Njerëzore vlerëson kontributin e lartë të personelit, përpjekjet e vazhdueshme dhe përkushtimin e secilit për rritjen dhe progresin e vazhdueshëm të Bankës gjatë 16 viteve të pranisë së saj në treg.

Departamenti i Burimeve Njerëzore është faktor i rëndësishëm, i cili gjithashtu kontribuon në zhvillimin dhe realizimin e qëllimeve të përgjithshme të biznesit dhe zhvillimin e burimeve njerëzore.

Objektiv i Departamentit të Burimeve Njerëzore është ngritja e vazhdueshme profesionale e punëtorëve, investime në trajnime të ndryshme për të ngritur nivelin e cilësisë në performancën e tyre duke ofruar mundësi të ndryshme për zhvillim. Ne besojmë fuqishëm se punëtorët profesional dhe të trajnuar mirë mund të ofrojnë shërbime të shkëlqyera për klientët dhe kjo siguron edhe një zhvillim të qëndrueshëm të institucionit.

Gjatë vitit 2017, kemi organizuar evente, festa, takime dhe aktivitete, të cilat i'u mundësojnë punëtorëve të takohen në mënyrë joformale dhe të cilat kanë ndikuar në ngritjen e motivimit.

Gjatë vitit 2016-2017, nga burimet njerëzore është realizuar anketa për matjen e nivelit të kënaqshmërisë për të gjithë punëtorët e Bankës. Nga rezultatet e kësaj ankete mund të thuhet se punëtorët e Bankës Ekonomike janë shumë të kënaqur me punën, gjë që mund të shihet edhe në disa nga deklaratat e tyre. Nëse i krahasojmë të dhënat ndër vite, shohim se ka përmirësime të dukshme në lidhje me kënaqshmërinë e punëtorëve të bankës në përgjithësi pasi që përgjigjet e kënaqshmërisë janë rritur, ndërsa ato të pakënaqshmërisë kanë rënë.

Ekipi i burimeve njerëzore vepron ngushtë dhe në mënyrë të vazhdueshme me menaxherët e departamenteve dhe degëve për të zhvilluar, planifikuar dhe organizuar programet e nevojshme të trajnimit, brenda dhe jashtë. Ne angazhojmë stafin e brendshëm si "trajnuet vullnetarë", në mënyrë që përvoja e tyre dhe gama e ekspertizës të ndahet me bashkëpunëtorët.

Burimet Njerëzore ofrojnë rrugë të reja të karrierës dhe mundësi për lëvizje të brendshme, ku si rezultat u është dhënë mundësia një numri të punëtorëve të brendshëm në nivel të degëve dhe departamenteve që të avancohen në pozita të reja, duke u bazuar në aftësitë dhe shkathtësitë e tyre.

Sikur edhe gjatë viteve të kaluara, janë ofruar mundësi për punë praktike për studentë nga universitetet publike dhe ato private. Pasi puna praktike është pjesë e detyrueshme e kurrikulës së shumicës së universiteteve në Kosovë, duke ofruar mundësi për punë praktike për studentët, Banka Ekonomike luan rol të rëndësishëm në përpjekjet e edukimit në sektorin financiar në vend.

Gjatë tërë vitit, rreth 70 studentëve u ofrohet punë praktike tremujore në bankë, me qëllim që t'u ndihmohet t'i zhvillojnë në praktikë njohuritë e marra në universitet në mënyrë që të përgatiten sa më mirë për tregun e punës.

Banka Ekonomike ka bërë një punë të shkëlqyer edhe për sa i përket barazisë gjinore. Përqindja e stafit në bazë të gjinive është pothuajse e njëjtë, me një dominim të lehtë nga gjinia femërore, përfshirë pozitat menaxheriale dhe ekzekutive në Bankë.

Mosha mesatare e punëtorëve rreth 36 vjeç është një tregues se kemi një kapital njerëzor relativisht të ri.

Figura 14: Numri i punëtorëve sipas gjinisë.

Vitet	2013	2014	2015	2016	2017
Numri i punëtorëve ndër vite	303	321	323	335	341

Rrugëtimi vazhdon

Banka Ekonomike, si institucioni i vetëm financiar me kapital 100 përqind vendor, do të vazhdojë rrugëtimin e vet të suksesshëm në ofrimin e shërbimeve me qëllim të kontributit drejt një shteti prosperues dhe demokratik.

Misioni ynë është i bazuar në këtë qëllim fisnik dhe kjo n'a bën që punën tonë t'a marrim jo vetëm si një obligim komercial, por si veprimtari me përgjegjësi shumë dimensionale.

Përcaktimi ynë për të shërbyer ato segmente të shoqërisë që më së shumti i kontribuojnë një shoqërie prosperuese nuk është i rastësishëm, sepse edhe kështu ne synojmë t'a përmbushim misionin tonë. Me punën dhe qasjen tonë, synojmë të japim shembull se si duhet të funksionojë një kompani e përgjegjshme.

Ky shembull mund të shihet që nga momenti që futeni në secilën nga degët tona në të gjitha anët e Kosovës, nga shërbimi që merrni nga gjithsecili nga stafi ynë, nga teknologjia moderne që i përcjellë këto shërbime, por mbi të gjitha nga besimi që kemi krijuar te klientët tanë.

Prandaj rrugëtimi ynë do të vazhdojë fuqishëm dhe sigurt, sepse ju jeni ata që n'a besoni, derisa Banka Ekonomike do të vazhdojë që gjithmonë të mendojë për ty!

BANKA EKONOMIKE SH.A.

Pasqyrat financiare të përgatitura në përputhje me rregullat e kontabilitetit dhe rregulloret e Bankës Qendrore të Republikës Kosovës për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017

(së bashku me raportin e auditorëve të pavarur)

PËRMBAJTJA

Raporti i auditorit të pavarur	44
Pasqyra e Pozicionit Financiar	46
Pasqyra e Fitimit ose Humbjes dhe e të Ardhurave të Tjera Gjithëpërfshirëse	47
Pasqyra e Ndryshimeve në Ekuitet	48
Pasqyra e Rrjedhjes së Parasë	49
Shënime për Pasqyrat Financiare	50

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR

DREJTUAR BORDIT TË DREJTORËVE DHE AKSIONARËVETË BANKËS EKONOMIKE SH.A.

OPINIONI

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Bankës Ekonomike sh.a. ("Banka"), të cilat përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 dhjetor 2017, pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe e të ardhurave tjera gjithëpërfshirës, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin në përfundim, si dhe shënimet për pasqyrat financiare, duke përfshirë një përmbledhje të politikave të rëndësishme të kontabilitetit.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare të Bankës janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me dispozitat e nenit 53, të Ligjit Nr.04 / L-093, të datës 11 maj 2012, "Ligji për bankat, institucionet mikrofinanciare dhe institucionet financiare jobankare" ("Ligji për bankat") siç përshkruhet në shënimin 2 të pasqyrave financiare.

BAZAT PËR OPINION

Ne kemi kryer auditimin në përputhje me Standardet Nderkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona nën këto standarde janë të sqaruara më tutje në seksionin e raportit tonë Përgjegjësitë e Auditorit për auditimin e Pasqyrave Financiare. Ne jemi të pavarur nga Banka në përputhje me kërkesat etike të cilat janë relevante për auditimin tonë të pasqyrave financiare në Kosovë dhe ne kemi përmbushur edhe përgjegjësitë tona të tjera financiare në përputhje me këto kërkesa. Ne besojmë që evidenca e auditimit që ne kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë.

ÇËSHTJE TJERA

Banka ka përgatitur një grup të veçantë të pasqyrave financiare për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2017 në përputhje me Standardet Nderkombëtare të Raportimit Financiar.

PËRGJEGJËSIA E MENAXHMENTIT DHE E PERSONAVE TË NGARKUAR ME QEVERISJE PËR PASQYRAT FINCANCIARE

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me Ligjin mbi Banka, dhe për një kontrollë të tillë që konsiderohet e nevojshme nga menaxhmenti për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare pa anomali materiale të shkaktuara nga mashtrimi apo gabimi.

Gjatë përgatitjes së pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar me tutje, duke shpalosur, nëse e aplikueshme, çështje që lidhen më vazhdimësinë e biznesit dhe përdorë parimin e vazhdimësisë së biznesit, përveç kur menaxhmenti ka për qëllim të likuidojë bankën ose të ndërpresë operacionet, ose nuk ka ndonjë mundësi tjetër përveç se të veprojë në këtë mënyrë.

Të ngarkuarit me qeverisje janë përgjegjës për mbikqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu

PËRGJEGJËSITË E AUDITORIT NË AUDITIMIN E PASQYRAVE FINANCIARE

Qëllimi jonë është marrja e sigurisë së arsyeshme që pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë anomali materiale, qoftë si pasojë e mashtrimeve ashtu edhe e gabimeve dhe lëshimit në një raport të auditorëve i cili përmban opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një nivel i lartë i sigurisë, por nuk është garancion i asaj që një auditim i kryer në përputhje me SNA, do të detektojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të lindin nga mashtrimet ose gabimet dhe konsiderohen materiale nëse individualisht, ose të bashkuara, mund të pritet në mënyrë të arsyeshme që të ndikojnë në vendimet ekonomike të shfrytëzuesve të pasqyrave financiare, të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Si pjesë e auditimit në përputhje me SNA, ne ushtrojmë gjykim profesional dhe ruajmë skepticizëm profesional gjatë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë riskun e anomalive materiale të pasqyrave financiare, si pasojë nga mashtrimet apo edhe si pasojë e gabimeve, dizajnojmë dhe kryejmë procedura të auditimit të cilat i përgjigjen këtyre risqeve dhe marrim evidenca të auditimit të cilat janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Risku i mos-zbulimit të një anomalie materiale e cila rrjedhë nga mashtrimi është më i madh sesa i atij që rrjedhë nga gabimi, pasi që mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, lëshime të qëllimshme, keqinterepretime, ose shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Marrim një kuptim të kontrollit të brendshëm i cili është i rëndësishëm për auditimin në mënyrë që të dizajnohen procedura të auditimit të cilat janë të përshtatshme për rrethanat, por jo për qëllim të shprehjes së një opinioni lidhur me efikasitetin e kontrollit të brendshëm të Organizatës.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të përdorura të kontabilitetit dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe shpalosje të ngjashme të bëra nga menaxhmenti.
- Bazuar në evidencën e siguruar, vendosim mbi përshtatshmërinë e shfrytëzimit të parimit të vazhdimësisë së biznesit dhe nëse një pasiguri materiale egziston në lidhje me ngjarjet ose kushtet që mund të vënë në dyshim aftësinë e Bankës për të vazhduar me tutje. Nëse ne konkludojmë se një pasiguri materiale egziston, jemi të detyruar të tërheqim vëmendje në raportin tonë lidhur me këtë shpalosje në pasqyrat financiare, ose nëse shpalosjet e tilla nuk janë të duhurat, të modifikohet opinionin jonë. Përfundimet tona janë të bazuara në evidencën e auditimit të mbledhur deri me datën e raportit financiar. Sidoqoftë, kushtet ose ngjarjet në të ardhmen, mund të shkaktojnë që Banka të ndërprejë vijueshmërinë e biznesit.

Ne komunikojmë me ata që janë të ngarkuar me qeverisjen, mes tjerash, fushëveprimin e planifikuar dhe kohën e auditimit si dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, duke përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në kontrollat e brendshme të cilat i identifikojmë gjatë auditimit.

Deloitte Kosova sh.p.k.
Rr. Lidhja e pejes, no.177
Prishtina, Republika e Kosovës
Numëri i regjistrimit: 80452632
21 mars 2018

Ky verzion është përkthim i raportit në gjuhë angleze. Në rast mospërputhje, verzioni në gjuhën angleze do të mbizotërojë.

Pasqyra e Pozicionit Financiar

Të gjithë shifrat janë në' 000 Euro!

	Shënimi	Më 31 dhjetor 2017	Më 31 dhjetor 2016
Pasuritë			
Paraja e gatshme dhe në banka	6	16,887	16,113
Balanca me Bankën Qendrore të Kosovës	7	30,554	36,867
Kredi për klientët	8	157,851	137,928
Investime në letra me vlerë	9	26,456	24,770
Prona dhe pajisje	10	6,360	6,089
Pasuri të paprekshme	11	514	394
Parapagim i tatimit në të hyra		-	-
Pasurit të tjera	12	703	843
Gjithsej pasuritë		239,325	223,004
Detyrimet			
Detyrime ndaj klientëve	13	209,447	197,708
Detyrime ndaj bankave	14	2,048	2,196
Borxh i varur	15	1,050	1,050
Detyrimi aktual tatimor		156	172
Detyrime të tjera	16	463	439
Gjithsej Detyrimet		213,164	201,565
Ekuiteti dhe rezervat			
Kapitali aksionar	17	21,337	16,777
Rezerva e rivlerësimit të AFS	17	118	102
Fitime të mbajtura		4,706	4,560
Gjithsej ekuiteti dhe rezervat		26,161	21,439
Gjithsej detyrimet, ekuiteti dhe rezervat		239,325	223,004

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 5 deri në faqen 41, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare.

Këto pasqyra financiare janë miratuar nga Bordi Drejtues i Bankës me 13 prill 2018 dhe nënshkruar në emër të tyre nga:

Znj. Merita Gjyshinca Peja
Kryeshefe Ekzekutive

Z. Fitim Rexhepaj
Zyrtar Kryesor për Financa

Pasqyra e Fitimit ose e Humbjes dhe e të Ardhurave të Tjera Gjithëpërfshirëse

Të gjithë shifrat janë në' 000 Euro!

	Shënimi	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Të ardhurat nga interesi		14,284	13,450
Shpenzimet e interesit		(2,175)	(2,273)
Të ardhurat neto nga interesi		12,109	11,177
Të ardhurat nga tarifa dhe komisionet		2,536	2,356
Shpenzimet nga tarifa dhe komisionet		(752)	(683)
Të ardhurat neto nga tarifa dhe komisionet		1,784	1,673
Të ardhurat e tjera operative		80	31
Humbja/fitimi neto nga këmbimi valutor		34	(23)
Të ardhurat		14,007	12,904
Shpenzime të tjera operative		(8,965)	(7,891)
Humbjet neto nga zhvlerësimi për kreditë		204	(2)
Gjithsej shpenzimet operative		(8,761)	(7,893)
Fitimi para tatimit		5,246	5,011
Tatimit në fitim		(540)	(451)
Fitimi neto për vitin		4,706	4,560
Të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse		16	-
Totali i të ardhurave gjithëpërfshirëse për vitin		4,722	4,560

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 5 deri në faqen 41, të cilat janë pjesë përbërëse të këtyre pasqyrave financiare.

Pasqyra e Ndryshimeve në Ekuitet

Të gjithë shifrat janë në''000 Euro!	Kapitali aksionar	Rezerva e rivlerësimit të AFS	Fitime të mbajtura/ (Humbje të akumuluar)	Gjithsej kapitali dhe rezervat
Më 1 janar 2016	14,778	102	1,998	16,878
Transaksione me pronarët	1,998	-	(1,998)	-
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse	1,998	-	(1,998)	-
Fitimi i vitit aktual	-	-	4,560	4,560
Të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	4,560	4,560
Më 31 dhjetor 2016	16,777	102	4,560	21,439
Më 1 janar 2017	16,777	102	4,560	21,439
Transaksionet me pronarët të regjistruara direkt në kapital				
Kontributet nga dhe shpërndarjet për pronarët	4,560	-	(4,560)	-
Transaksionet totale me pronarët të regjistruara në kapital	4,560	-	(4,560)	-
Transaksionet me pronarët				
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse	-	-	-	-
Fitimi i vitit aktual	-	-	4,706	4,706
Të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse	-	16	-	16
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin	-	16	4,706	4,722
Më 31 dhjetor 2017	21,336	118	4,706	26,161

Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 5 deri në faqen 41, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyrepasqyrave financiare

Pasqyra e Rrjedhjes së Parasë

Të gjithë shifrat janë në '000 Euro!

	Shënimi	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Aktivitetet operative			
Fitimi para tatimit	22	5,246	5,011
Ndryshime për:			
Amortizimin dhe zhvlerësimin	10,11	834	858
Humbje neto nga zhvlerësimi për huatë e klientëve	8	(204)	2
Humbje nga çregjistrimi i pronave dhe pajisjeve		-	-
Të ardhurat nga interesi	18	(14,284)	(13,450)
Shpenzimet e interesit	18	2,175	2,273
Humbja para ndryshimeve në pasuri dhe detyrimet operative		(6,233)	(5,306)
Ndryshimet në pasuritë dhe detyrimet operative			
Rezerva statutore	6	(1,365)	(1,301)
Kredi për klientët	8	(19,660)	(15,887)
Pasuri të tjera	12	140	(151)
Detyrime ndaj klientëve	13	11,739	34,142
Detyrime ndaj bankave	13	(148)	803
Detyrime të tjera	16	24	(100)
		(15,503)	12,200
Interesi i paguar		(2,096)	(2,458)
Interesi i arkëtuar		14,197	13,608
Tatim mbi të ardhurat i paguar		(540)	(519)
Paraja neto e gjeneruar nga/(përdorur në) aktivitetet operative		(3,942)	22,831
Aktivite investuese			
Blerja e pronave, pajisjeve dhe pasuritë e paprekshme	10,11	(1,234)	(857)
Kthimet (blerjet) neto të letrave me vlerë	9	(1,728)	(3,264)
Paraja neto e gjeneruar / (përdorur) nga aktivitetet investuese		(2,962)	(4,121)
Rritja/(ulja) neto e parasë dhe ekuivalentëve të saj		(6,904)	18,710
Paraja e gatshme dhe ekuivalentet e saj në fillim të vitit		38,172	19,462
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fund të vitit	6	31,268	38,172

Pasqyra e rrjedhjes së parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet nga faqja 5 deri në faqen 41, të cilat janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

Shënime të pasqyrave financiare për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017

(Të gjitha shifrat janë shprehur në mijë EUR, përveç nëse shprehet ndryshe)

1. HYRJE

Banka Ekonomike Sh.a (“Banka”) është një shoqëri aksionare e krijuar në Republikën e Kosovës. Adresa e saj e regjistruar për Zyrat Qendrore është Sheshi Nëna Terezë, 10000 Prishtinë, Republika e Kosovës.

Në përputhje me rregullat e Bankës Qendrore të Kosovës (“BQK”), Banka ka marrë licensën për aktivitetet bankare më 28 maj 2001 dhe ka filluar operimin më 5 qershor 2001. Banka operon si një bankë komerciale dhe e kursimeve për të gjitha kategoritë e klientëve brenda Kosovës nëpërmjet rrjetit të 7 degëve të saj në Prishtinë, Gjakovë, Pejë, Prizren, Ferizaj, Mitrovicë dhe Gjilan.

2. BAZAT E PËRGATITJES

(a) Deklarata e pajtueshmërisë

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Nenin 53 të Ligjit Nr. 04/L-093, të datës 11 maj 2012 “Ligji mbi bankat, institucionet mikrofinanciare dhe institucionet financiare jobankare” (Ligji mbi Banka”). Pasqyrat financiare janë përgatitur për qëllime rregullatore dhe pasqyrojnë rregulloret dhe rregullat e kontabilitetit të Bankës Qendrore

të Republikës së Kosovës (“Rregullat e BQK-së”). Rregullat e BQK-së bazohen në vendimet relevante ligjore që definojnë aplikimin e detyrueshëm të Standardeve Ndërkombëtare për Raportim Financiar (“SNRF”) në Kosovë, por rregullat e BQK-së në veçanti kërkojnë aplikimin e disa trajtimeve të kontabilitetit të cilat nuk janë në përputhje me kërkesat e veçanta të SNRF-së. Rrjedhimisht, këto pasqyra financiare duhet të lexohen si të përgatitura në pajtim me standardet e kontabilitetit dhe rregulloret që janë në fuqi në territorin e Kosovës, siç është paraqitur në politikat e rëndësishme kontabël në Shënimin 3 më poshtë.

(b) Bazat e përgatitjes

Këto pasqyra financiare janë përgatitur mbi bazën e kostos historike, përveç pasurive financiare të vlefshme për shitje, të cilat janë matur me vlerën e drejtë.

(c) Monedha funksionale dhe raportuese

Këto pasqyra financiare janë paraqitur në Euro (“EUR”) e cila është monedha funksionale e Bankës. Të gjitha shumat janë rrumbullakuar në mijëshën më të afërt, përveç kur shprehet ndryshe.

(d) Përdorimi i gjykimeve dhe vlerësimeve

Në përgatitjen e këtyre pasqyrave financiare, manaxhmenti ka bërë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave kontabël të Bankës dhe mbi shumat e raportuara të pasurive, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të kenë ndryshim nga këto vlerësime. Vlerësimet dhe supozimet rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve njihen në mënyrë prospektive.

Informacionet mbi elementet e rëndësishëm me pasiguri në vlerësime dhe mbi gjykimet kritike në zbatimin e politikave kontabël me efekt të konsiderueshëm në vlerat kontabël në pasqyrat financiare, janë përshkruar në shënimet 4, 5 dhe 25.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT

Politikat e kontabilitetit të paraqitura më poshtë janë aplikuar në mënyrë konsistente në të gjitha periudhat e prezantuara në këto pasqyra financiare.

(a) Interesi

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi njihen në fitim ose humbje me metodën e interesit efektiv. Norma efektive e interesit është norma që bën aktualizimin e flukseve të pagesave dhe arkëtimeve të pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së pritshme të pasurisë ose detyrimit financiar (ose sipas rastit mund të jetë një periudhë më e shkurtër) deri në shumën e mbartur të pasurisë ose detyrimit financiar. Gjatë llogaritjes së normës efektive të interesit, Banka vlerëson flukset monetare të ardhshme duke marrë parasysh të gjitha kushtet kontraktuale të instrumentit financiar, por jo humbjet e ardhshme të kredisë.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha kostot e transaksionit dhe komisionet e zbritjet e tjera të paguara ose pranuar, të cilat janë pjesë integrale e normës efektive të interesit. Kostot e transaksionit përfshijnë kostot shtesë që janë direkt të lidhura me blerjen apo emetimin e një pasurie apo detyrimi financiar.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

(a) Interesi (vazhdim)

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse përfshijnë:

- Interesa nga pasuri ose detyrime financiare matur me koston e amortizuar të llogaritur mbi bazën e interesit efektiv; dhe
- Interesa nga investime të vlefshme për shitje të llogaritura mbi bazën e interesit efektiv.

(b) Tarifa dhe komisione

Të ardhurat dhe shpenzimet për tarifën dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës efektive të interesit në një pasuri ose detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të ardhurat e tjera nga tarifa dhe komisionet, përfshirë edhe tarifën e shërbimeve të llogaritjes, tarifën e transferimit të fondeve, komisionet shitjesh dhe tarifa për vendosje me afat në banka njihen me kryerjen e shërbimeve të lidhura me to. Kur një angazhim për kreditim nuk pritet të rezultojë në tërheqjen e kredisë, komisionet e kredisë përkatëse, njihen në bazë lineare përgjatë periudhës së angazhimit.

Shpenzimet e tjera për tarifa dhe komisione lidhen kryesisht me komisionet për transaksione dhe shërbime, të cilat regjistrohen si shpenzim në momentin e pranimit të shërbimit.

(c) Pagesat e qirasë

Pagesat për qiranë operative njihen në fitim ose humbje në bazë lineare përgjatë afatit të qirasë. Zbritjet nga qiraja njihen si pjesë përbërëse e totalit të shpenzimeve për qira, përgjatë afatit të qirasë.

(d) Shpenzimet e tatimit

Shpenzimet e tatimit përfshijnë tatimin aktual dhe të shtyrë. Tatimi aktual dhe tatimi i shtyrë njihen në pasqyrën e fitimit ose humbjes të periudhës me përjashtim të rasteve që lidhen me zëra që njihen direkt në kapital ose në pasqyrën e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse.

(i) Tatimi aktual

Tatimi aktual përfshin tatimin që pritet të paguhet ose arkëtohet për të ardhurat e tatueshme ose humbjet për periudhën, duke përdorur normat në fuqi në datën e raportimit, dhe çdo rregullim të tatimit që duhet të paguhet ose të arkëtohet në lidhje me vitet e mëparshme.

(ii) Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë njihet mbi diferencat e përkohshme që dalin midis bazës tatimore dhe vlerës kontabël neto të pasurive dhe detyrimeve në pasqyra financiare. Tatimi i shtyrë nuk njihet për diferencat e përkohshme që lindin në momentin e njohjes fillestare të pasurive ose detyrimeve të transaksioneve që nuk përbëjnë një kombinim biznesi dhe që nuk ndikon as fitimin ose humbjen kontabël dhe as atë të tatueshme.

Matja e tatimit të shtyrë reflekton pasojat tatimore që do të pasqyronin mënyrën në të cilën Banka pret në fund të periudhës raportuese që të mbulojë apo vendosë vlerën kontabël të mjeteve dhe detyrimeve të saj.

Tatimi i shtyrë matet sipas normave tatimore që priten të zbatohen mbi diferencat e përkohshme kur ato rimerren, përmes normave tatimore në fuqi në datën e raportimit.

Mjetet dhe detyrimet tatimore të shtyra kompensohen ndërmjet tyre nëse ka një të drejtë ligjore për ta kompensuar me mjetin dhe detyrimin e tatimit dhe kur ndërlidhen me tatimet e pagueshme kundrejt autoritetit të njëjtë tatimor.

Tatimet shitesë që vijnë si rezultat i shpërndarjes së dividendit nga ana e Bankës njihen në të njëjtën kohë kur edhe njihen detyrimet për ta paguar dividendin respektiv.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet për humbjet tatimore të papërdorura, kreditet tatimore dhe diferencat e përkohshme të zbritshme, vetëm në atë masë që është e mundur të gjenerohen fitime të ardhshme të tatueshme përkundrejt të cilave mund të shfrytëzohet kjo pasuri. Pasuria e tatimit të shtyrë rishikohen në secilën datë të raportimit dhe reduktohen në atë masë që nuk është më e mundur që përfitimet nga tatimi të realizohen.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

(d) Shpenzimet e tatimit

(iii) Ekspozimet tatimore

Në përcaktimin e shumës së tatimit aktual dhe të shtyrë, Banka merr parasysh ndikimin e pozicioneve tatimore të pasigurta dhe nëse tatimi apo interesat shitesë mund të jenë të pagueshme. Ky vlerësim mbështetet në vlerësime

dhe supozime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh në lidhje me ngjarjet e ardhshme. Informacione të reja mund të bëhen të disponueshme dhe të bëjnë që Banka të ndryshojë vendimin e saj në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime në detyrimet tatimore do të ndikojnë shpenzimet tatimore në periudhën në të cilën është bërë një përcaktim i tillë.

(e) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet në monedhë të huaj rivlerësohen në monedhën funksionale përkatëse të Bankës me kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Pasuritë dhe detyrimet në monedhë të huaj në datën e raportimit konvertohen në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në po atë datë.

Fitimi ose humbja nga zërat monetarë përfaqëson diferencën ndërmjet kostove të amortizuara në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj me kursin e këmbimit në fundin e vitit.

Pasuritë dhe detyrimet jomonetare në monedhë të huaj që maten me vlerën e drejtë janë konvertuar në monedhën funksionale me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë. Zërat jomonetarë që maten në bazë të kostos historike në monedhë të huaj, konvertohen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit. Diferencat që lindin nga rivlerësimi njihen në fitim ose humbje.

(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Banka fillimisht njeh kreditë dhe paradhëniet, investimet e mbajtura deri në maturitet dhe të vlefshme për shitje, depozitat dhe huamarrjet dhe borxhet e varura në datën që ato janë krijuar. Blerjet dhe shitjet e pasurive financiare njihen në datën e tregtimit në të cilën Banka angazhohet për të blerë ose shitur pasurinë. Të gjitha pasuritë dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit, e cila është data kur Banka bëhet palë në kushtet kontraktuale të instrumentit.

Një pasuri ose detyrim financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë plus kostot e transaksionit që lidhen drejtpërdrejt me blerjen apo lëshimin e tij.

(ii) Klasifikimi

Pasuritë financiare

Banka klasifikon pasuritë e saj financiare në një nga kategoritë e mëposhtme:

- Hua dhe llogari të arkëtueshme
- Të mbajtura deri në maturitet
- Mjete financiare të vlefshme për shitje
- Shiko shënimet 3 (h), (i) dhe (j).

Detyrimet financiare

Banka klasifikon detyrimet e saj financiare si të matura me kosto të amortizuar. Shih shënimin 3.(k).

(iii) Çregjistrimi

Pasuritë financiare

Banka çregjistron një pasuri financiare kur mbarojnë të drejtat kontraktuale për rrjedhjen e parave nga pasuria financiare, ose transferon të drejtat për të marrë rrjedhje të parave kontraktuale në një transaksion në të cilin kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së pasurisë financiare janë transferuar ose në të cilat Banka as nuk transferon e as nuk ruan në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk mban kontrollin e pasurisë financiare. Çdo interes në pasuritë financiare të transferuara që kualifikohen për çregjistrim që është krijuar apo mbajtur nga Banka njihet si një pasuri ose detyrim i veçantë.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(iii) Çregjistrimi (vazhdim)

Në momentin e çregjistrimit të një pasurie financiare, diferenca midis vlerës kontabël neto të pasurisë (ose vlera kontabël që i përket pjesës së pasurisë së transferuar), dhe totalit të (i) konsideratës së marrë (përfshirë çdo pausri të re të përfituar ose detyrim të presupozuar) dhe (ii) çdo fitimi ose humbje të akumuluar që është njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse, njihet në fitim ose humbje.

Banka çregjistron një detyrim financiar kur obligimet kontraktuale shlyhen, anulohen ose kanë përfunduar.

(iv) Kompensimi

Pasuritë dhe detyrimet financiare kompensohen dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar, atëherë dhe vetëm atëherë kur Banka ka të drejtën ligjore për të kompensuar shumat dhe ajo synon ose ti shlyejë ato në një bazë neto, ose të realizojë pasurinë dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet sipas SNRF, apo për fitimet dhe humbjet që vijnë nga një grup i transaksioneve të ngjashme sikurse nga aktiviteti tregtar i Bankës.

(v) Matja me kosto të amortizuar

Kosto e amortizuar e një pasurie ose detyrimi financiar është vlera me të cilën pasuria ose detyrimi financiar matet në njohjen fillestare, minus shlyerjet e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për çdo diferencë ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi.

(vi) Matja e vlerës së drejtë

‘Vlera e drejtë’ është çmimi me të cilin pasuria mund të shitet, ose detyrimi të transferohet, në një transaksion të zakonshëm mes pjesëmarrësve në treg në datën e matjes, në një treg primar ose në mungesë të tij, në tregun më të favorshëm ku Banka ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një detyrimi pasqyron rrezikun e mosekzekutimit të tij.

Kur është e mundur, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në treg aktiv për instrumentin. Tregu quhet aktiv kur transaksionet lidhur me pasurinë apo detyrimin ndodhin shumë shpesh dhe me volum të mjaftueshëm për të siguruar informacion të vazhdueshëm për çmimin. Kur nuk ekziston një çmim i kuotuar në një treg aktiv, Banka përdor teknika vlerësimi që maksimizojnë përdorimin e inputeve të vëzhgueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve jo të vëzhgueshme. Teknika e zgjedhur e vlerësimit përfshin gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do të konsideronin në vendosjen e çmimit të një transaksioni.

Evidenca më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar me njohjen fillestare të tij është zakonisht çmimi i transaksionit - përshembull vlera e drejtë e konsideratës së dhënë ose të marrë. Nëse Banka vendos se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe se vlera e drejtë nuk është evidentuar as me një çmim të kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose detyrim identik, e as nuk është e bazuar në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet të vrojtueshme në treg, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, rregulluar për të shtyrë në kohë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Më pas, kjo diferencë njihet në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme mbi jetën e instrumentit, por jo më vonë se kur vlerësimi është i mbështetur plotësisht nga të dhëna të vëzhgueshme të tregut ose kur transaksioni mbyllet.

Nëse një pasuri ose detyrim i matur me vlerën e drejtë ka çmim të ofruar dhe çmim të kërkuar, Banka mat pasuritë dhe pozicionet e gjata me çmimin e ofruar dhe detyrimet dhe pozicionet e shkurtra me çmim të kërkuar.

Vlera e drejtë e një depozite të kërkuar nuk është më pak se shuma e pagueshme sipas kërkesës, skontuar nga data e parë në të cilën shuma mund të kërkohej për t'u paguar.

Banka njeh transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë deri në fund të periudhës raportuese gjatë së cilës ky ndryshim ka ndodhur.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

(f) Pasuritë financiare dhe detyrimet financiare (vazhdim)

(vii) Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit

Huatë dhe paradhëniet ndaj klientëve raportohen neto nga zhvlerësimi (ose neto nga provizioni për humbjen e huave). Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse ka evidencë objektive që pasuritë financiare, të cilat nuk mbahen me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, janë provizionuar. Pasuritë financiare janë provizionuar kur evidenca objektive demonstroi se një ngjarje që sjell humbje ka ndodhur pas njohjes fillestare të pasurisë dhe që ngjarja që sjell humbje ka një ndikim në flukset e ardhshme monetare të pasurisë ose grupeve të pasurive.

Për më tepër, provizionet për humbjet nga kreditë përfshijnë humbje të ardhshme të mundshme të vlerësuara nga drejtimi në lidhje me huatë ekzistuese, të cilat mund të bëhen të pambledhshme në varësi të situatës ekonomike, cilësisë së kreditit, riskut të trashëguar në portofolin e huave dhe faktorë të tjerë relevantë.

Evidenca objektive që pasuritë financiare janë provizionuar mund të përfshijë vështirësi financiare të konsiderueshme të huamarrësit ristrukturimin e një kredie apo paradhënie nga Banka me kushte që Banka nuk do t'i kishte konsideruar, tregues që një huamarrës ose huadhënës po falimenton, ose të dhëna të tjera të dukshme lidhur me një grup Pasurish të tilla si ndryshimet negative në statusin e pagesave të huamarrësit në grup, apo kushtet ekonomike që lidhen me dështimin në bankë.

Provizionet për humbjet nga kreditë përcaktohen sipas rregullores "Menaxhimi i Riskut Kreditor" e cila është aprovuar nga BQK-ja me 26 prill 2013. Rregullorja kërkon që Banka të klasifikojë ekspozimet në pesë kategori të rrezikut. Banka i zhvlerëson kreditë dhe paradhëniet përmes zhvlerësimit specifik dhe të përgjithshëm.

Për çdo kategori të rrezikut, normat e mëposhtme minimale të provizionimit janë zbatuar:

Kategoria	Norma minimale e provizionimit
Nënstandard	20%
Dyshimtë	50%
Humbje	100%

Provizionet për humbjet e mundshme në kredi të klasifikuara si standarde dhe në vëzhgim janë klasifikuar si provizione të përgjithshme. Në përputhje me politikat e brendshme të Bankës për provizionim, norma e cila zbatohet për kategorinë standarde dhe në vëzhgim është 1.2% (2016: 1.2%).

Humbjet njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe pasqyrohen në një llogari provizioni kundrejt huave dhe paradhënieve. Kreditë fshihen pasi janë ndërmarrë masat e arsyeshme të mbledhjes në përputhje me politikën e Bankës. Kur një ngjarje pasuese shkakton që shuma e humbjes nga zhvlerësimi të ulët, atëherë ulja e humbjes nga zhvlerësimi kthehet nëpërmjet pasqyrës së fitimit ose humbjes.

Zhvlërësimi i pasurive financiare të vlefshme për shitje

Banka vlerëson në çdo datë raportimi nëse ka evidencë objektive që një pasuri financiare ose një grup Pasurish financiare është zhvlërësuar. Në rast të investimeve në kapital të klasifikuara si të vlefshme për shitje, një rënie e ndjeshme ose e shtrirë në vlerën e drejtë të letrave me vlerë nën kosto është konsideruar në përcaktimin nëse pasuritë janë zhvlërësuar ose jo. Nëse ndonjë evidencë e tillë ekziston për pasuritë financiare të vlefshme për shitje, atëherë humbja kumulative e matur si diferencë midis koston së blerjes dhe vlerës së drejtë aktuale, minus ndonjë humbje nga zhvlërësimi për pasurinë financiare e njohur më parë në fitim ose humbje, është hequr nga të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse dhe njihet në fitim ose humbje. Humbjet nga zhvlërësimi të njohura në fitim ose humbje në instrumentet e kapitalit nuk kthehen nëpërmjet fitimit ose humbjes. Nëqoftëse, në një periudhë të mëpasshme, vlera e drejtë e një instrumenti borxhi të klasifikuar si i vlefshëm për shitje rritet dhe rritja mund të lidhet objektivisht me një ngjarje që ndodh pas humbjes nga zhvlërësimi, është njohur në fitim ose humbje, humbja nga zhvlërësimi kthehet nëpërmjet fitimit ose humbjes.

(g) Paraja dhe ekuivalentët e parasë

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë monedha dhe kartmonedha në arkë (të gatshme), gjendje në Bankën Qendrore të pakufizuara në përdorim dhe pasuri financiare shumë likuide me maturim fillestar deri në tre muaj të cilat, kanë rrezik të pakonsiderueshëm ndryshimi të vlerës së tyre të drejtë, dhe përdoren nga Banka për manaxhimin e angazhimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen me kosto të amortizuar në pasqyrën e pozicionit financiar.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

(h) Investimet e mbajtura deri në maturim

Letrat me vlerë njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit, dhe më pas vlerësohen në varësi të klasifikimit të tyre si të mbajtura deri në maturim.

Investimet e mbajtura deri në maturim janë pasuri jo-derivative financiare me pagesa fikse ose të përcaktuara dhe maturitet fiks të cilat Banka ka synimin e qartë dhe aftësinë t'i mbajë deri

në maturim, dhe të cilat nuk janë përcaktuar përmes vlerës së drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes ose si të vlefshme për shitje.

Investimet e mbajtura deri në maturim mbahen me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, minus ndonjë humbje nga (shih shënimin 3.(f).(vii)). Një shitje ose riklasifikim i një sasive të konsiderueshme të investimeve të mbajtura deri në maturim do të rezultojë në riklasifikimin e të gjithë investimeve që mbahen deri në maturim si të vlefshme për shitje, dhe do të ndalojë Bankën të klasifikonte investimet si të mbajtura deri në maturim në periudhën aktuale dhe për dy vite në vazhdim. Por shitjet dhe riklasifikimet në ndonjë prej rrethanave të mëposhtme nuk do të shkaktonin një riklasifikim:

- shitjet ose riklasifikimet që janë afër maturimit, që ndryshimet në normën e tregut të interesit nuk do të kenë një efekt të ndjeshëm në vlerën e drejtë të pasurisë financiare;
- shitjet ose riklasifikimet pasi Banka ka arkëtuar kryesisht të gjithë principalin fillestar të pasurisë; dhe
- shitjet ose riklasifikimet që i atribuohen ngjarjeve jo të përsëritshme përtej kontrollit të bankës që nuk do të mund të parashikoheshin në mënyrë objektive.

(i) Pasuritë financiare të vlefshme për shitje

Investimet e vlefshme për shitje janë investime jo-derivative të cilat janë përcaktuar si të vlefshme për shitje ose nuk janë klasifikuar si një kategori tjetër e pasurive financiare. Investimet e vlefshme për shitje përbëhen nga letrat me vlerë të borxhit. Letrat me vlerë të pa kuotuar të kapitalit për të cilat vlera e drejtë nuk mund të matet me besueshmëri barten me kosto. Të gjitha investimet e vlefshme për shitje janë matur me vlerën e drejtë, pas njohjes fillestare.

Të ardhurat nga interesi njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e interesit efektiv. Të ardhurat nga dividenda njihen në fitim ose humbje kur banka fiton të drejtën për dividend. Fitimet ose humbjet nga këmbimi valutor në investimet e vlefshme për shitje njihen në fitim ose humbje. Humbjet nga zhvlërësimi njihen në fitim ose humbje (shih (f) (vii)).

Ndryshime të tjera të vlerës së drejtë, përveç humbjeve nga zhvlerësimi njihen në pasqyrën e të ATGj dhe paraqiten në rezervën e vlerës së drejtë brenda kapitalit neto. Kur investimi shitet, fitimi ose humbja e akumuluar në kapital riklasifikohet në fitim ose humbje.

(j) Kreditë dhe të arkëtueshmet

Kreditë dhe të arkëtueshmet janë pasuri financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme, të cilat nuk janë kuotuar në një treg aktiv dhe Banka nuk ka për qëllim t'i shesë menjëherë apo në një periudhë afatshkurtër. Kreditë dhe paradhëniet bankare për klientët janë klasifikuar si kredi dhe të arkëtueshme.

Kreditë dhe paradhëniet njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus kostot direkte të transaksionit, dhe më pas vlerësohen me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

(k) Depozitat dhe borxhet e varura

Depozitat dhe borxhet e varura janë burimet kryesore të Bankës për financim.

Depozitat dhe borxhet e varura maten me vlerën e drejtë minus kostot direkte të transaksionit dhe më pas maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Prona dhe pajisjet

(i) Njohja dhe matja

Zërat e pronës dhe pajisjeve janë matur me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe ndonjë humbje nga dëmtimet.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

(l) Prona dhe pajisjet (vazhdim)

(i) Njohja dhe matja (vazhdim)

Kosto historike përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të lidhura me blerjen e pasurisë. Programi kompjuterik i blerë që është thelbësor për funksionimin e pajisjes përkatëse kapitalizohet si pjesë e asaj pajisje.

Kur pjesë të një elementi të pasurive afatgjata kanë jetëgjatësinë e dobishme të ndryshme, ato llogariten si artikuj të veçantë (përbërësit e rëndësishëm) të pronës dhe pajisjeve.

Çdo fitim ose humbje nga nxjerrja jashtë përdorimit të një zëri të pronës dhe pajisjeve (llogaritur si diferencë midis të ardhurave neto nga shitja dhe vlerës kontabel neto të zerit), njihet në të ardhura të tjera në fitim ose humbje.

(ii) Kostot pasuese

Kostot pasuese janë kapitalizuar vetëm kur vërtetohet që benefitet ekonomike të ardhshme të atij shpenzimi do të rrjedhin në bankë. Riparimet e vazhdueshme dhe mirëmbajtja janë ngarkuar në shpenzime në periudhën që kanë ndodhur.

(iii) Zhvlerësimi

Zërat e pronës dhe pajisjeve zhvlerësohen nga data kur ato janë të vlefshme për përdorim. Amortizimi llogaritet për të shlyer koston e artikujve të pronës dhe pajisjeve minus vlerat e përlllogaritura të mbetura të këtyre asetëve përgjatë jetës së parashikuar të përdorimit. Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje.

Zhvlerësimi njihet në fitim ose humbje në bazë lineare përgjatë jetës së dobishme të çdo pjese të një zëri të pronës dhe pajisjeve. Jetëgjatësia për periudhën aktuale dhe krahasuese është si vijon:

	Jeta e dobishme 2017	Jeta e dobishme 2016
Ndërtesa	40 vite	40 vite
Kompjuterat dhe pajisje të lidhura me to	5 vite	5 vite
Automjete	5 vite	5 vite
Instalime, mobilje dhe pajisje	5 vite	5 vite

Përmirësimet e objekteve me qera zhvlerësohen duke përdorur metodën lineare të amortizimit gjatë afatit më të shkurtër të qirasë dhe të jetës së tyre të dobishme. Metodot e zhvlerësimit, jetëgjatësia e dobishme dhe vlerat e mbetura rishikohen në datën e raportimit dhe rregullohen nëse duhet.

(m) Pasuritë e patrupëzuara

Programet kompjuterike të blera nga Banka janë matur me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe minus ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Shpenzimet pasuese mbi programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur rrisin përfitimet e ardhshme ekonomike të trupëzuara në asetin specifik me të cilin lidhen. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen kur ndodhin.

Amortizimi njihet në fitim ose humbje gjatë jetës së dobishme të pasurisë, që nga data që është të vlefshme për përdorim.

Programi kompjuterik amortizohet duke përdorur metodën lineare gjatë jetës së dobishme prej pesë vjetësh. Metodatat e amortizimit, jeta e dobishme dhe vlera e mbetur rishikohen në çdo datë raportimi dhe rregullohen nëse është e përshtatshme.

(n) Rënia në vlerë e pasurive jo financiare

Vlera kontabël e pasurive jo-financiare të Bankës, përveç pasurive për tatime të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka ndonjë tregues për zhvlerësim. Nëse ka tregues të tillë atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e pasurisë. Një humbje nga zhvlerësimi njihet nëse vlera kontabël e një pasurie ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare të saj e tejkalon shumë e saj të rikuperueshme.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

(n) Rënia në vlerë e pasurive jo financiare (vazhdim)

Shuma e rikuperueshme e një pasurie ose e njësisë gjeneruese të parasë është më e madhja nga vlera e tij në përdorim dhe vlera e drejtë minus kostoja për shitje. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e të hollave të ardhshme të parasë janë skontuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë aktualizimi para taksave që reflektojnë vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe risqet specifike për pasurinë.

Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje. Humbja nga rënia në vlerë anulohet vetëm deri në atë masë sa vlera kontabël e pasurisë nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke zbritur zhvlerësimin ose amortizimin, në qoftë se nuk do të ishte njohur ndonjë humbje nga zhvlerësimi.

(o) Provizionet

Një provizion njihet nëse si pasojë e një ngjarje të mëparshme, Banka ka një obligim ligjor aktual apo konstruktiv që mund të vlerësohet me saktësi dhe ka mundësi që një dalje e të mirave materiale do të kërkohet për të shlyer obligimin. Provizionet përcaktohen duke aktualizuar flukset e ardhshme të pritura të pasurive monetare me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën e parasë në kohë dhe sipas rastiit, me rreziqet specifike të detyrimit. Efekti i aktualizimit njihet si kosto financiare.

(p) Përfitimet e punonjësve

(i) Planet e përcaktuara të kontributeve

Detyrimet për kontributet në planet e përcaktuara të kontributeve njihen si shpenzim në fitim ose humbje kur ato ndodhin. Banka paguan vetëm kontribute për sigurimet shoqërore të detyrueshme që ofrojnë përfitime në formë të pensioneve për punonjësit me rastin e pensionimit. Autoritetet vendase janë përgjegjëse për përcaktimin e limitit minimal ligjor të vendosur për pensionet në Kosovë sipas një plani të përcaktuar të kontributeve për pensione.

(ii) Përfitimet afatshkurtra

Detyrimet për përfitimet afatshkurtra të punëtorëve maten mbi një bazë të paskontuar dhe njihen si shpenzime në momentin e ofrimit të shërbimit. Një provizion njihet për shumë që pritet të paguhet sipas një bonusi afatshkurtër në të holla ose sipas planit për ndarjen e fitimit nëse banka ka një detyrim ligjor aktual ose konstruktiv për të paguar këtë vlerë si rezultat i shërbimeve në të kaluarën të ofruara nga punonjësi dhe detyrimi mund të vlerësohet me saktësi.

(q) Garancitë financiare dhe angazhimet për hua

Garancitë financiare janë kontrata që e detyrojnë Bankën që të bëjë pagesa specifike për të rimbursuar mbajtësin për një humbje që lind kur një debitor specifik nuk paguan në afat sipas termave të një instrumenti huadhënës. Angazhimet për hua janë angazhimet e përcaktuara për të siguruar kredi sipas termave dhe kushteve të paracaktuara. Angazhime të tilla financiare regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar, nëse dhe kur ato bëhen të pagueshme.

(r) Dividendët

Dividendët nga aksionet e zakonshme njihen në kapital në periudhën në të cilën ato janë miratuar nga aksionarët e bankës. Dividendët për vitin që janë deklaruar pas datës së raportimit janë paraqitur si ngjarje pas përfundimit të periudhës së raportimit.

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

(s) Adoptimi i standardeve të reja dhe të rishikuara

(i) Standardet dhe interpretimet efektive në periudhën aktuale

Sic është shpjeguar në Shënimin 2.a, këto pasqyra financiare janë përgatitur në bazë të rregullave të BQK-së dhe standardet e SNRF më poshtë nuk janë të zbatueshme):

Ndryshimet e reja në vijim të standardeve ekzistuese të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (IASB) janë efektive për periudhën raportuese aktuale:

- **Ndryshimet në SNK 7 “Pasqyra e rrjedhës së parasë”** - Iniciativa për shpalesjet (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2017),
- **Ndryshimet në SNK 12 “Tatimi mbi të Ardhurat”** - njohja e pasurive tatimore të shtyra për humbjet e porealizuara (në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2017)
- **Ndryshimet në SNRF 12 për shkak të “Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2014-2016)”** që rezultojnë nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 12 dhe SNK 28) kryesisht me qëllim për heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e formulimeve (Ndryshimi i SNRF 12 që do të aplikohen për periudha vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2017).

Adoptimi i këtyre ndryshimeve në standardet egzistuese dhe interpretimet nuk kanë çuar në ndryshim të ndonjë politike të kontabilitetit të Bankës.

(ii) Standardet dhe interpretimet në lëshim ende jo-efektive

Standardet dhe interpretimet që janë lëshuar, por që nuk janë ende efektive, deri në datën e nxjerrjes së pasqyrave financiare të Bankës janë dhënë më poshtë. Banka synon të adoptojë këto standarde, nëse është e aplikueshme, kur ato të hyjnë në fuqi.

- **SNRF 9 “Instrumente financiare”**
- **SNRF 15 “Të Ardhurat nga Kontratat me Konsumatorët”** dhe ndryshimet e mëtejshme (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **SNRF 16 “Qiratë”** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **SNRF 17 “Kontratat e Sigurimeve”** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2021),
- **Ndryshimet në SNRF 2 “Pagesa me aksione”** - Klasifikimi dhe matja e transaksioneve të pagesave të bazuara në aksione (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **Ndryshimet në SNRF 4 “Kontratat e Sigurimeve”** - Zbatimi i SNRF 9 “Instrumentet Financiarë” me SNRF 4 “Kontratat e Sigurimeve” (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018 ose kur SNRF 9 “Instrumentet Financiarë” aplikohet për herë të parë),
- **Ndryshimet në SNRF 9 “Instrumentet Financiare”** - Karakteristikat e parapagimit me kompensim negativ (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNRF 10 “Pasqyrat Financiare të Konsoliduara” dhe SNK 28 “Investimet në Shoqëritë dhe Sipërmarrjet e Përbashkëta”** - Shitja ose Kontributi i Pasurive midis një Investitori dhe Bashkëpunëtorit të tij ose sipërmarrjes së përbashkët dhe ndryshimeve të mëtejshme (data efektive shtyhet për një kohë të pacaktuar deri kur projekti kërkimor mbi metodën e kapitalit të jetë përfunduar),

- **Ndryshimet në SNK 19 “Përfitimet e punonjësve”** - Ndryshimi i planit, shkurtimi ose shlyerja (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **Ndryshimet në SNK 28 “Investimet në Shoqëri dhe Sipërmarrje të Përbashkëta”** - Interesat afatgjata në shoqëri dhe sipërmarrje të përbashkëta (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janar 2019),

3. POLITIKA TË RËNDËSISHME TË KONTABILITETIT (VAZHDIM)

(s) Adoptimi i standardeve të reja dhe të rishikuara

(ii) Standardet dhe interpretimet në lëshim ende jo-efektive

- **Ndryshimet në SNK 40 “Prona e investuar”** - Transferet e Pronës së Investimit (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018).
- **Ndryshimet në SNRF 1 dhe SNK 28 për shkak të “Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2014-2016)”** që rezultojnë nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 12 dhe SNK 28) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e formulimit (ndryshimet në SNRF 1 dhe SNK 28 duhet të zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **Ndryshimet në disa standarde për shkak të “Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2015-2017)”** që rezultojnë nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF-ve (SNRF 3, SNRF 11, SNK 12 dhe SNK 23) kryesisht me qëllim heqjen e mospërputhjeve dhe sqarimin e formulimit (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019),
- **KIRFN 22 “Transaksionet në monedhë të huaj dhe Konsiderata paraprake”** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2018),
- **KIRFN 23 “Pasiguria mbi Trajtimin e Taksave mbi të Ardhurat”** (efektive për periudhat vjetore që fillojnë më ose pas 1 janarit 2019).

4. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE

Menaxhmenti diskuton me Komitetin e Auditimit dhe Bordin e Drejtorëve zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave kontabël kryesore të Bankës dhe zbatimin e tyre, si dhe supozimet e bëra në lidhje me pasiguritë e mëdha të vlerësimit. Informacioni në lidhje me supozimet dhe vlerësimet e pasigurive që kanë një rrezik të rëndësishëm të rezultojnë në një rregullim material brenda vitit të ardhshëm financiar dhe gjykimet kryesore në aplikimin e politikave kontabël që kanë efektin më të rëndësishëm në shumatat e njohura në pasqyrat financiare të veçanta, janë shpalosur më poshtë.

Këto shënime shpjeguese mbështesin komentet mbi menaxhimin e riskut financiar (shih shënimin 26).

(a) Zhvlerësimi

Pasuritë e llogaritura me kosto të amortizuara vlerësohen për zhvlerësim në bazë të politikave të kontabilitetit të përshkruara në 3(f)(vii).

Banka rishikon portfolion e saj të kredisë për të vlerësuar zhvlerësimin së paku në baza tremujore. Në përcaktimin nëse një humbje nga zhvlerësimi duhet të regjistrohet në pasqyrën e të ardhurave apo jo, Banka bën gjykime nëse ka të dhëna që tregojnë se ka një rënie të matshme në flukset e ardhshme të parasë nga portofoli i kredive para se rënia mund të identifikohet me një kredi individuale në atë portofol. Kjo evidence mund të përfshijë të dhëna që tregojnë se ka pasur një ndryshim negativ në statusin e pagesave të huamarrësve në grup, apo në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që lidhen me mungesa në pasuritë e Bankës.

Menaxhmenti përdor vlerësime të bazuara në përvojën historike të humbjeve për pasuritë me karakteristika të rrezikut të kredisë dhe prova objektive të zhvlerësimit të ngjashme me ato në portofolin kur bëhet caktimi i flukseve të ardhshme të parasë.

Banka përcakton se investimet të vlefshme për shitje zhvlerësohen kur ka pasur një rënie të konsiderueshme ose të zgjatur në vlerën e drejtë nën koston e tyre. Ky përcaktim së çfarë është e rëndësishme ose e shtyrë kërkon gjykim. Në marrjen e këtij gjykimi, Banka vlerëson në mesin e faktorëve të tjerë, paqëndrueshmërinë normale në çmimin e aksionit. Përveç kësaj, zhvlerësimi mund të jetë i përshtatshëm, kur ka prova të përkeqësimit në pozicionin financiar të të investuarit,

performancës së industrisë dhe të sektorit, ndryshimet në teknologji dhe flukset operative dhe të financimit të mjeteve monetare.

(b) Përcaktimi i vlerave të drejta

Përcaktimi i vlerës së drejtë të pasurive dhe detyrimeve financiare për të cilat nuk ka asnjë çmim tregu kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit siç përshkruhet në shënimin 3.(f)(vi). Për instrumentet financiare që tregtohen rrallë dhe kanë transparencë të ultë të çmimeve, vlera e drejtë është më pak objektive, dhe kërkon nivele të ndryshme gjykimi në varesi të likuiditetit, përqendrimit, pasigurisë së faktorëve të tregut, supozime rreth çmimit dhe risqe të tjera që ndikojnë mbi instrumentin specifik.

4. PËRDORIMI I VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE (VAZHDIM)

(b) Përcaktimi i vlerave të drejta (vazhdim)

Banka vlerëson vlerën e drejtë duke shfrytëzuar hierarkinë e mëposhtme të metodave:

- Niveli 1: Çmim i kuotuar i tregut në tregje Pasuri për instrumentet identike.
- Niveli 2: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të vlerësueshme. Kjo kategori përfshin instrumentet e vlerësuar duke shfrytëzuar: çmimet e kuotuar të tregut për instrumente të ngjajshme në tregje Pasuri; çmimet e kuotuar për instrumente të ngjajshme në tregje të cilat konsiderohen më pak se Pasuri; apo teknika tjera të vlerësimit në të cilat të gjithë faktorët material në mënyrë direkte apo indirekte janë të vëzhgueshëm nga të dhënat e tregut.

- Niveli 3: Metodë vlerësimi bazuar në inpute të rëndësishme të pa vëzhgueshme. Kjo kategori përfshin të gjithë instrumentet për të cilat teknikat e vlerësimit përfshijnë faktorë që nuk bazohen në të dhëna të vëzhgueshme dhe faktorët e pavëzhgueshëm kanë një ndikim material në vlerësimin e instrumentit. Kjo kategori përfshin instrumentet që janë vlerësuar në bazë të çmimeve të tregut për instrumente të ngjashme për të cilat rregullime apo gjykime materiale të pavëzhgueshme kërkojnë për të reflektuar dallimet në mes të instrumenteve. Vlerësimi i vlerës së drejtë është shpalosur në shënimin 5.

5. PARAQITJA DHE PËRCAKTIMI I VLERËS SË DREJTË

Vlerësimet e vlerave reale bazohen në instrumente financiare ekzistuese në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës pa u përpjekur për të vlerësuar vlerën e biznesit të pritshëm dhe vlerën e pasurive dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiare.

Instrumentet financiare të matur me vlerën e drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme përcakton vlerën e drejtë të instrumenteve financiare të matura me vlerën e drejtë dhe analizen e tyre sipas nivelit të tyre në hierarkinë e vlerës së drejtë, në të cilën secila matje me vlerën e drejtë është kategorizuar. Vlerat janë bazuar në vlerat e njohura në pasqyrën e pozicionit financiar. Vlera e drejtë e letrave me vlerë të investimeve është e bazuar në çmimet e tregut ose kuotimet broker / dealer të çmimeve. Kur ky informacion nuk është i disponueshëm, vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur një model të skontimit të flukseve monetare të bazuara në një kurbë aktuale të të ardhurave të përshtatshëm për periudhën e mbetur deri në maturim.

Pasuritë financiare të vlefshme për shitje	Vlera Kontabël	Vlera e drejtë Niveli 1	Vlera e drejtë Niveli 2	Vlera e drejtë Niveli 3
31 dhjetor 2017	24,628	-	24,628	-
31 dhjetor 2016	21,922	-	21,922	-
Gjithsej pasuritë	46,550	-	46,550	-

Instrumentet financiare jo të matur me vlerën e drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë

Tabela e mëposhtme përcakton vlerën e drejtë të instrumenteve financiare jo të matura me vlerën e drejtë dhe analizën sipas nivelit të tyre në hierarkinë e vlerës së drejtë, në të cilën secila matje me vlerën e drejtë është kategorizuar.

	Vlera Kontabël		Vlera e drejtë	
			Niveli 2	Niveli 2
Pasuritë	2017	2016	2017	2016
Paraja e gatshme dhe në banka	16,887	16,113	16,887	16,113
Gjendja me BQK	30,554	36,867	30,554	36,867
Kredi për klientët	157,851	137,928	169,243	142,135
Investime në letra me vlerë	1,828	2,848	1,828	2,848
Detyrimet				
Detyrimet ndaj klientëve	209,447	197,708	210,614	199,291
Detyrimet ndaj bankve	2,048	2,196	2,048	2,196
Borxhet e varura	1,050	1,050	1,050	1,027

Vlera e drejtë për pasuritë dhe detyrimet financiare të mësipërme është përcaktuar duke përdorur Nivelin 2 të të dhënave të përshkruara më lart.

5. PARAQITJA DHE PËRCAKTIMI I VLERËS SË DREJTË (VAZHDIM)

Instrumentet financiare të matur me vlerën e drejtë – Hierarkia e vlerës së drejtë (vazhdim)

Vlerësimet e vlerave reale bazohen në instrumente financiare ekzistuese në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës pa u përpjekur për të vlerësuar vlerën e biznesit të pritshëm dhe vlerën e pasurive dhe detyrimeve që nuk konsiderohen instrumente financiare.

Llogaritë me bankat

Detyrimet me bankat e tjera përfshijnë plasmanet ndërbankare dhe llogaritë. Përderisa balancat me bankat janë afatshkurtër, vlera e tyre e drejtë është konsideruar të jetë e barabartë me vlerën e tyre kontabël.

Bonot e thesarit në dispozicion për shitje

Bonot e thesarit në dispozicion për shitje përfshijnë bonot e thesarit të emetuara nga Qeveria e Kosovës që mbahen ose për tregtimin, ose janë të mbajtura deri në maturim
Bonot e thesarit të mbajtura deri në maturim

Bonot e thesarit të mbajtur deri në maturim përfshijnë bonot e thesarit të lëshuar nga Qeveria e Kosovës, të cilat janë blerë me qëllim për t'i mbajtur deri në maturim. Për Bonot e thesarit afat të shkurtër, vlera e tyre e drejtë është konsideruar si jo shumë e ndryshme nga vlera kontabël.

Obligacionet e mbajtura deri në maturim

Obligacionet janë obligacionet e emetuara nga Qeveria e Kosovës, të cilat janë blerë me qëllim për tu mbajtur deri në maturim. Çmimet e kuotuar në tregjet Pasuri nuk ishin të vlefshme për këto letra me vlerë. Megjithatë, ka pasur informacione të mjaftueshme të vlefshme për të matur vlerat e drejta të këtyre letrave me vlerë në bazë të inputeve të vëzhgueshme të tregut duke përdorur një model aktualizimi të flukseve bazuar në një normë aktuale të përshtatshme për periudhën e mbetur deri në maturim.

Obligacionet në dispozicion për shitje

Obligacionet e vlefshme për shitje përfshijnë obligacionet e thesarit të lëshuara nga Qeveria e Kosovës, të cilat nuk mbahen për tregtim dhe nuk mbahen deri në maturim. Vlera e drejtë e këtyre letrave me vlerë të investimit bazohet në çmimet e tregut ose kuotimet e çmimeve të brokerëve / tregtarëve.

Kreditë dhe paradhëniet me klientët

Ku është e mundur, vlera e drejtë e kredive dhe paradhënieve është e bazuar në transaksionet e vëzhgueshme të tregut. Ku transaksionet e vëzhgueshme të tregut nuk janë në dispozicion, vlera e drejtë është vlerësuar duke përdorur metodat e vlerësimit, të tilla si teknikat e fluksit monetar të skontuar. Teknikat e vlerësimit përfshijnë humbjet e pritshme të kredise, normat e interesit dhe normat e parapagimit. Për të përmirësuar saktësinë e vlerësimit të kredive tregtare dhe të bizneseve të vogla, kreditë homogjene grupohen në portofole me karakteristika të ngjashme.

Detyrimet ndaj klientëve dhe borxhi i varur

Vlera e drejtë e borxhit të varur dhe detyrimeve ndaj klientëve janë vlerësuar duke përdorur teknika të aktualizimit të rrjedhes së parasë, duke zbatuar normat që janë ofruar për depozitat dhe për borxhin e ndërruar me maturitete dhe kushte të ngjashme. Vlera e drejtë e depozitave të pagueshme sipas kërkeses është shuma e pagueshme në datën e raportimit. Depozitat kanë një vlerë të drejtë të vlerësuar të përafërt me vlerën kontabël në varësi të natyrës së tyre afatahkurtër ose të normave bazë të interesit që janë të përafërta me normat e tregut. Shumica e depozitave janë subjekt i rivlerësimit brenda vitit.

6. PARAJA E GATSHME DHE NË BANKA

	Më 31 dhjetor 2017	Më 31dhjetor 2016
Paraja e gatshme	9,862	8,191
Llogari rrjedhëse me bankat	7,025	7,922
	16,887	16,113

Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj përbëhen si më poshtë:

	Më 31dhjetor 2017	Më 31dhjetor 2016
Paraja e gatshme dhe në banka	16,887	16,113
Gjendje me BQK (Shënimi 7)	30,554	36,867
Rezerva e detyrueshme	(16,173)	(14,808)
	31,268	38,172

Në përputhje me kërkesat e BQK-së në lidhje me rezervën e detyrueshme për qëllime të likuiditetit, Banka duhet të mbajë një minimum prej 10% të depozitave të klientëve me maturitet deri në një vit, si rezerva të detyrueshme. Rezervat e detyrueshme kërkojnë instrumente me likuiditet të lartë, duke përfshirë para të gatshme, llogaritë në BQK, ose në bankat e tjera në Kosovë, si dhe shumat e mbajtura në BQK nuk duhet të jenë më pak se gjysma e totalit të rezervave të detyrueshme.

Pasuritë me të cilat Banka mund të plotësojë kërkesat e likuiditetit janë depozitat në EUR me BQK-në dhe 50% e ekuivalentit në EUR të parave të gatshme të shprehura në valuta lehtësisht të konvertueshme. Depozitat me BQK-në nuk duhet të jenë më pak se 5% e bazës së depozitave.

7. GJENDJA ME BANKËN QENDRORE TË KOSOVËS

	Më 31 dhjetor 2017	Më 31 dhjetor 2016
Rezerva e detyrueshme me BQK	16,173	14,808
Llogari rrjedhëse	14,381	22,059
	30,554	36,867

8. KREDI PËR KLIENTËT

	Më 31 dhjetor 2017	Më 31 dhjetor 2016
Kredi	137,927	123,516
Mbitërheqje	28,034	24,361
	165,961	147,877
Interesi i përlogaritur	917	804
Tarifa disbursimi të shtyra	(779)	(725)
	166,099	147,956
Provizione për humbjet e kredive	(8,248)	(10,028)
Kreditë për klientët	157,851	137,928

Kreditë paraqiten në vlerën nomilane, interesi i përlogaritur bazohet në normat nominale të interesit ndërsa tarifatat e shtyra të disbursimit janë tarifa shtesë që janë pjesë e normës efektive të interesit.

Maturiteti për kreditë afatgjata varion nga 1 deri në 30 vite (2016: 1 deri në 20 vite). Në 2017, norma e interesit për kreditë ndaj klientëve varioi nga 2.45% në 24% n.v. (2016: 1.5% në 24% n.v.). Banka ka dhënë disa hua me normë interesi në limitin minimal të treguar më lartë, të cilat janë norma më të ulëta se ato që ofrohen përgjithësisht nga Banka dhe mbulohen nga kolaterali i parasë së gatshme.

Lëvizjet në provizionet për humbjet e klientëve janë si mëposhtë:

	2017	2016
Provizione për humbjet e kredive në 1 janar	10,028	10,002
Kredi të fshira	(2,435)	(916)
Rimarrje nga kreditë e fshira më herët	859	944
Shpenzimi për vitin	(204)	(2)
Provizione për humbjet e kredive në 31 dhjetor	8,248	10,028

8. KREDI PËR KLIENTËT (VAZHDIM)

Kategoria	Me kosto të amortizuar	Provizione për humbje	Gjendja neto	Me kosto të amortizuar	Provizione për humbje	Gjendja neto
Standarde	155,409	2,051	153,358	135,822	1,753	134,069
Në vrojtim	1,677	20	1,657	2,001	24	1,977
Nënstandarde	3,003	665	2,338	2,078	700	1,378
Të dyshimta	1,018	520	498	1,029	525	504
Të humbura	4,992	4,992	-	7,026	7,026	-
Totali	166,099	8,248	157,851	147,956	10,028	137,928

9. INVESTIME NË LETRA ME VLERË

	Më 31 dhjetor 2017	Më 31 dhjetor 2016
Të mbajtura deri në maturitet		
Bono thesari qeveritare	-	-
Obligacione qeveritare	1,814	2,812
Interes i llogaritur	14	36
Gjithsej letra me vlerë të mbajtura deri në maturitet	1,828	2,848
Të vlefshme për shitje		
Bono thesari qeveritare	10,566	11,638
Obligacione qeveritare	14,017	10,219
Interes i llogaritur	45	65
Gjithsej letra me vlerë të vlefshme për shitje	24,628	21,922
Gjithsej investime në letrat me vlerë	26,456	24,770

Tabela në vijim paraqet lëvizjen e investimeve të gatshme për shitje gjatë vitit 2017 dhe 2016:

	AFS Investimet 21,857
Më 01 janar 2017	21,857
Shtesat	35,173
Heqjet/të maturuara	(32,464)
Fitimi/(humbja) e perealizuar	16
Më 31 dhjetor 2017	24,582
Më 1 janar 2016	987
Shtesat	39,550
Heqjet/të maturuara	(18,680)
Fitimi/(humbja) e perealizuar	-
Më 31 dhjetor 2016	21,857

10. PRONA DHE PAJISJE

	Ndërtesa	Përmirësime në objekte me qira	Mobiljet, instalime dhe pajisje	Kompjuterat dhe pajisje të lidhura	Automjete	Gjithsej
Kosto						
Në 1 janar 2016	5,634	697	3,392	1,517	556	11,796
Shtesat	-	139	254	156	62	611
Heqjet	-	(29)	(367)	(195)	(76)	(667)
Në 31 dhjetor 2016	5,634	807	3,279	1,478	542	11,740
Shtesat	-	220	398	293	59	970
Heqjet	-	(71)	(135)	(49)	-	(255)
Në 31 dhjetor 2017	5,634	956	3,542	1,722	601	12,455
Zhvlerësimi akumuluar						
Në 1 janar 2016	846	553	2,774	955	442	5,570
Shpenzimi për vitin	141	54	327	164	51	737
Heqjet	-	(29)	(361)	(190)	(76)	(656)
Në 31 dhjetor 2016	987	578	2,740	929	417	5,651
Shpenzimi për vitin	141	63	259	175	52	690
Heqjet	-	(71)	(129)	(46)	-	(246)
Në 31 dhjetor 2017	1,128	570	2,870	1,058	469	6,095
Vlera Kontabël						
Në 31 dhjetor 2016	4,647	229	539	549	125	6,089
Në 31 dhjetor 2017	4,506	386	672	664	132	6,360

Me 31 dhjetor 2017 dhe 2016 Banka nuk ka ndonjë pronë ose pajisje të vendosur si peng për kolateral.

Vlera kontabël e pasurive të trupëzuara dhe të patrupëzuara të Bankës në 31 dhjetor 2017 ishte 6,874 mijë EUR duke përfaqësuar 27.72% të Kapitalit të Nivelit të Parë (2016: 6,484 mijë EUR duke përfaqësuar 31.55% të Kapitalit të Nivelit të Parë). Limiti maksimal rregullator është 50% i Kapitalit të Nivelit të Parë. Në vitet 2016 dhe 2017 nuk u raportua tejkalim i kësaj norme.

11. PASURITË E PATRUPËZUARA

Programe kompjuterike

Kosto

Në 1 janar 2016 **831**

Shtesat gjatë vitit 246

Heqjet (2)

Në 31 dhjetor 2016 **1,075**

Shtesat gjatë vitit 264

Heqjet -

Në 31 dhjetor 2017 **1,339**

Amortizimi akumuluar

Në 1 janar 2016 **560**

Shpenzimi për vitin 121

Në 31 dhjetor 2016 **681**

Shpenzimi për vitin 144

Në 31 dhjetor 2017 **825**

Vlera kontabël

Në 1 janar 2016 **271**

Në 31 dhjetor 2016 **394**

Në 31 dhjetor 2017 **514**

12. PASURI TË TJERA

	Më 31 dhjetor 2017	Më 31 dhjetor 2016
Parapagime	333	354
Të tjera	370	489
Gjithsej	703	843

13. DETYRIME NDAJ KLIENTËVE

	Më 31 dhjetor 2017	Më 31 dhjetor 2016
Depozita me afat	102,185	99,631
Llogari rrjedhëse	82,316	72,123
Llogari kursimi	13,172	12,717
Depozita Flexi	8,200	8,324
Llogari të bllokuara	2,064	3,482
Interes i llogaritur	1,510	1,431
Gjithsej	209,447	197,708

Llogaritë rrjedhëse nuk sjellin interes.

Normat mesatare efektive të interesit për depozitat me afat në vitin 2017 dhe 2016 ishin si vijon:

Viti	1 muaj	3 muaj	6 muaj	1 vit	18 muaj	2 -5 vite
2017	0.09%	2.24%	1.87%	1.80%	1.70%	2.39%
2016	0.07%	1.32%	1.79%	1.84%	3.06%	2.31%

14. Detyrime ndaj bankave

Detyrimet ndaj bankave prej 2,048 EUR (2016: 2,196 mijë EUR) përfaqësojnë llogari rrjedhëse me bankat vendase. Llogaritë rrjedhëse nuk bartin interes.

15. BORXHI I VARUR

	2017	2016
Borxhi i varur	1,000	1,000
Interesi i llogaritur	50	50
Gjithsej	1,050	1,050

Gjatë vitit 2014, Banka nënshkroi një marrëveshje borxhi të varur me Mabetex Properties Sha. Borxhi i varur prej EUR 1,000 mijë bart një normë vjetore interesi prej 7.5% dhe maturohet në 30 prill 2020.

16. DETYRIME TË TJERA

	Më 31 dhjetor 2017	Më 31 dhjetor 2016
Shpenzimet e llogaritura	203	238
Të tjera taksa të pagueshme	64	67
Të pagueshme për pension dhe asistencë sociale	24	22
Provizione për çështje gjyqësore (shënimi 21)	43	50
Provizione për çështje tjera	79	-
Të tjera të ardhura të shtyra	36	41
Provizione për humbje nga garancitë	14	21
Gjithsej	463	439

Lëvizjet për provizionet për humbje nga garancitë e lëshuara nga Banka janë si vijon:

	2017	2016
Provizionet më 1 janar	21	17
Të lëshuara gjatë vitit (shënimi 20)	(7)	4
Provizionet në 31 dhjetor	14	21

17. EKUITETI DHE REZERVAT

Kapitali aksionar i nënshkruar dhe paguar i Bankës përbëhet nga 83,348 aksione të zakonshme (2016: 65,534) me vlerë nominale 256 EUR secili (2016: 256). Struktura aksionare e Bankës është si më poshtë:

	Më 31 dhjetor 2017		Më 31 dhjetor 2016	
	%	Shuma	%	Shuma
Behgjet Pacolli	35	7,431	35	5,843
Afrim Pacolli	33	7,031	33	5,528
Selim Pacolli	14	2,950	14	2,319
Xhabir Kajtazi	12	2,525	12	1,986
Ismet Gjoshi	3	716	3	563
Hasan Hajdari	1	215	1	169
Zyhra Hajdari	1	206	1	162
Të tjerë me më pak se 1%	1	263	1	207
	100	21,337	100	16,777

Mbajtësit e aksioneve të zakonshme kanë të drejtë të marrin dividendë kur deklarohen herë pas here dhe kanë të drejtën e një vote për aksion. Të gjitha aksionet renditen në mënyrë të barabartë në lidhje me pasuritë e mbetura të Bankës.

Në përputhje me ligjin nr.04/L-093 për “Bankat, Institucionet Mikrofinanciare, Institucionet Financiare Jobankare” minimumi i kapitalit të paguar për bankat vendase që veprojnë në Kosovë është 7 milion EUR.

Lëvizja në rezervën e rivlerësimit është si më poshtë:

	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2016
Rezerva e rivlerësimit më 1 janar	102	102
Rezerva e rivlerësimit të AFS	16	-
Balanca më 31 dhjetor	118	102

18. TË ARDHURAT NETO NGA INTERESI

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Të ardhurat nga interesi		
Kredi dhënë klientëve	13,650	13,041
Depozita dhe gjendje me bankat	19	3
Investime në letra me vlerë	615	406
Totali i të ardhurave nga interesi	14,284	13,450
Shpenzimet e interesit		
Depozita të klientëve	(2,100)	(2,198)
Borxhi i varur	(75)	(75)
Totali i shpenzimeve të interesit	(2,175)	(2,273)
Të ardhurat neto nga interesi	12,109	11,177

Banka nuk njih të ardhura nga interesi për kredi jo performuese me më shumë se 90 ditë vonesë.

19. TË ARDHURAT NETO NGA TARIFAT DHE KOMISIONET

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Shërbimet bankare	2,462	2,295
Garancitë	74	61
Te ardhurat nga tarifat dhe komisionet	2,536	2,356
Shpenzime për Swift	(741)	(678)
Tarifa për liçensë dhe tarifa të tjera rregullatore	(11)	(5)
Shpenzime për tarifa dhe komisione	(752)	(683)
Te ardhurat neto nga tarifat dhe komisionet	1,784	1,673

20. TË ARDHURA TË TJERA OPERATIVE

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Fitimet kapitale	-	9
Kthimi i provizioneve për humbje nga garancitë (shënimi 16)	-	-
Të ardhura të tjera	80	22
Gjithsej	80	31

21. SHPENZIMET E TJERA OPERATIVE

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Shpenzimet e personelit (shih më poshtë)	3,125	2,807
Sigurimi	1,114	994
Zhvlerësimi	690	737
Qiraja	742	688
Shpenzimet e marketingut dhe reklamimit	341	349
Riparimet dhe mirëmbajtja	385	293
Tarifat e sigurimit të depozitave	325	279
Shërbime komunale dhe karburanti	253	240
Provizion për çështje gjyqësore (shënimi 16)	181	182
Tarifa ligjore dhe profesionale	125	141
Shërbime të TI	345	135
Komunikimi	115	123
Amortizimi	144	121
Materialet për zyrë	34	45
Printime	5	10
Udhëtime	5	6
Fshirja e pasurive të tjera	-	-
Të tjera	1,036	741
Gjithsej	8,965	7,891

Numri i punonjësve më 31 dhjetor 2017 është 343 (2016: 335).

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Paga dhe rroga	2,906	2,615
Kontribute për pension	144	131
Kompensime të tjera	75	61
Gjithsej	3,125	2,807

22. SHPENZIMET E TATIM FITIMIT

Tatim fitimi në Kosovë llogaritet në shkallën 10 % (2016: 10%) të të ardhurave të tatueshme.

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Shpenzimi për tatimi actual	540	451
Gjithsej	540	451

Në vijim paraqitet një barazim i rezultatit kontabël me tatim fitimin:

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Ftitimi para tatimit në fitimit	5,246	5,011
Tatimi në shkallën 10%	525	501
I rregulluar për:		
Shpenzime jo të zbritshme	82	31
Shpezime shtesë interesi, të zbritshme	(5)	(40)
Të ardhura jo të tatueshme	(62)	(41)
Shpenzimi i tatim fitimit për vitin	540	451

Për shkak se nuk ka dallime të rëndësishme midis fitimit tatimor dhe fitimit sipas këtyre pasqyrave financiare, Banka nuk ka njohur tatimin e shtyrë, prandaj shënimi i mësipërm përfshin vetëm tatimin aktual

23. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË KUSHTËZUARA

Banka lëshon garanci për klientët e saj. Këto instrumente mbartin një rrezik kreditimi të ngjashëm me ato të kredive të dhëna klientëve. Bazuar në vlerësimet e menaxhmentit, Banka nuk do të pësojë humbje materiale, në lidhje me garancitë më 31 dhjetor 2017.

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Garancitë		
Të siguruara me depozita në mjete monetare	729	615
Të siguruara me kolaterale të tjera	1,036	1,388
	1,765	2,003
Angazhimet për kredi		
Kredi të aprovuara por të padisbursuara	2,318	3,364
Pjesa e papërdorur e linjave të kreditit	8,993	8,898
Limite të kartave të kreditit të pashfrytëzuara	11,311	12,262

Kolaterale të tjera për garanci përfshijnë kryesisht pengjet dhe pasuritë e paluajtshme.

Angazhimet përfaqësojnë balancat e patërhequra të kredive, overdrafteve dhe limiteve të kartave të kreditit të lëshurara klientëve.

Angazhimet për qiranë operative

Banka ka hyrë në angazhime të paanulueshme qiraje si më poshtë:

	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2017	Për vitin që përfundon më 31 dhjetor 2016
Brenda një viti	560	339
	560	339

23. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË KUSHTËZUARA (VAZHDIM)

Marrëveshjet e rëndësishme të qirave për Bankën përfshijnë marrëveshjet për qira në degët kryesore të vendosura në qytetet e Prishtinës, Gjakovës, Pejës, Prizrenit, Mitrovicës, Gjilanit, Ferizajt dhe Zyrës Qendrore, duke përfshirë në këto vende. Të pagueshmet e kushtëzuara për qira për këto marrëveshje të rëndësishme të qirave janë përcaktuar në bazë të angazhimeve të pa anulueshme në bazë të kontratës. Banka ka siguruar se kontratat për qira kanë klauzola mbrojtëse, të paktën 60 ditë për rastet e përfundimit të papritur të qirave. Nuk ka ndonjë kufizim që është i vendosur sipas marrëveshjeve të qirave që do të kishte një ndikim në detyrimin për qira.

Një shpalosje e mëtejshme në lidhje me marrëveshjet e qirasë më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 është dhënë më poshtë:

31 dhjetor 2017

Dega	Shuma e qirasë operative	Baza për tatim	Tatimi në qira	Shuma minimale e pagesës	Nënqiratë	Detyrimi kontigjent
Dega e Prishtinës	273	245	22	273	109	231
Dega e Gjakovës	49	12	1	48	-	-
Dega e Pejës	86	81	7	86	7	71
Dega e Prizrenit	42	42	4	42	-	10
Dega e Mitrovicës	54	54	5	54	12	19
Dega e Gjilanit	76	73	7	76	-	74
Dega e Ferizajit	71	68	6	71	53	71
Zyra Qendrore	91	78	7	91	-	84
Gjithsej	742	653	59	741	181	560

23. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË KUSHTËZUARA (VAZHDIM)

31 dhjetor 2016

Dega	Shuma e qirasë operative	Baza për tatim	Tatimi në qira	Shuma minimale e pagesës	Nënqiratë	Detyrimi kontigjent
Dega e Prishtinës	204	199	18	204	33 33	36
Dega e Gjakovës	57	108	10	58	-	8
Dega e Pejës	86	81	7	86	3 4	65
Dega e Prizrenit	42	42	4	42	-	38
Dega e Mitrovicës	54	54	5	54	6 6	12
Dega e Gjilanit	72	69	6	72	-	70
Dega e Ferizajit	77	75	7	77	21 21 21	62
Zyra Qendrore	95	81	7	95		48
Gjithsej	687	709	64	688	148	339

Çështjet gjyqësore

Më 31 dhjetor 2017, ka procedura ligjore të caktuara kundër Bankës. Banka ka njohur provizione nga humbjet e mundshme prej 43 mijë euro gjatë vitit 2017, lidhur me procedurat ligjore në datën e raportimit. Veprime të ndryshme ligjore dhe pretendime mund të pohohen në të ardhmen kundër Bankës nga proceset gjyqësore dhe pretendimet që ndodhin në rrjedhën normale të biznesit.

Rreziqet e ngjashme janë analizuar nga menaxhmenti sa i përket gjasave të ndodhjes. Megjithëse rezultati i këtyre çështjeve nuk mund të konstatohet gjithnjë me saktësi, menaxhmenti beson se nuk ka mundësi që të dalin detyrime materiale shtesë.

24. TRANSAKSIONET ME PALËT E LIDHURA

Në përputhje me SNK 24 “Shpalosjet e Palëve të Ndërlidhura”, një palë e lidhur është çdo palë që ka aftësinë të kontrollojë palën tjetër ose të ushtrojë ndikim të rëndësishëm mbi palën tjetër në marrjen e vendimeve financiare dhe operative.

Transaksionet e palëve të ndërlidhura zhvillohen në kursin normal të aktivitetit dhe vlera e tyre nuk është materialisht e ndryshme nga afatet dhe kushtet që do të mbizotërojnë në transaksionet e vlerës së tregut

Gjatë kryerjes së veprimtarisë së saj bankare, Banka ka hyrë në transaksione të ndryshme biznesi me palët e lidhura dhe balancat me aksionerët dhe personat dhe subjektet e lidhur më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 janë si më poshtë:

	Bordi i Drejtorëve		Menaxhmenti kyç		Aksionarët kryesorë dhe palët e lidhura me ta		Totali	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Kredi dhënë klientëve								
Kredi dhënë klientëve, bruto	4	9	188	153	4,143	3,469	4,335	3,631
Zbritje për zhvlerësim	-	-	(2)	(2)	(11)	(4)	(15)	(6)
Kredi dhënë klientëve, neto	4	9	186	151	4,132	3,465	4,320	3,625
Kolateral në mjete monetare	(20)	(9)	(188)	(148)	(10,689)	(3,431)	(10,897)	(3,588)
Ekspozimi neto	(16)	-	(2)	3	(6,557)	34	(6,577)	37
Garancitë	-	-	-	-	455	455	455	455
Kolateral në mjete monetare	-	-	-	-	(455)	(455)	(455)	(455)
Ekspozimi neto	-	-	-	-	-	-	-	-
Depozita të klientëve	31	16	54	227	15,566	16,808	15,650	17,051
Borxhi i varur	-	-	-	-	1,050	1,050	1,050	1,050

Vlera totale e vlerësuar e kolateralit duke llogaritur edhe garancionet, përfituar nga palët e lidhura më 31 dhjetor 2017 ishte 11,124,350.00 EUR. Në 31 dhjetor 2016 vlera e tillë e vlerësuar ishte 7,500,297.67 EUR.

Angazhimet e papërdorura për kredi me palët e lidhura më 31 dhjetor 2017, janë 633,156.54 EUR (2016: 220,273.43 EUR).

24. TRANSAKSIONET ME PALËT E LIDHURA (VAZHDIM)

Depozitat e palëve të lidhura përbëjnë 7.5% (2016: 8.6%) të gjendjes totale të depozitave të klientëve.

Transaksionet me palët e lidhura gjatë 2017 dhe 2016 janë si në vijim:

	Bordi i Drejtorëve		Menaxhmenti kyç		Aksionarët kryesorë dhe palët e lidhura me ta		Totali	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Të ardhura nga interesi	1	1	9	6	182	156	192	163
Të ardhura nga tarifat dhe komisionet	-	-	-	-	32	22	32	22
Shpenzime interesi	-	-	-	-	190	379	190	379
	1	1	9	6	404	557	414	564

Shpërblimi total për drejtuesit kryesorë të Bankës është si në vijim:

	2017	2016
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve për Bordin Drejtues	70	54
Përfitimet afatshkurtra të punonjësve për drejtuesit kryesor	215	207
	285	261

25. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR

(a) Hyrje dhe pamje e përgjithshme

Banka është e ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumenteve financiarë:

- Rreziku i tregut
- Rreziku i kredisë
- Rreziku i likuiditetit

Ky shënim paraqet informacion rreth ekspozimit të Bankës ndaj secilit rrezik më sipër, objektivave, politikave dhe proceseve të saj për matjen dhe menaxhimin e rrezikut si dhe menaxhimin e kapitalit të saj.

Banka ka kategoritë e mëposhtme të instrumenteve financiare:

- pasuritë financiare me vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, duke treguar veçmas (i) ato të përcaktuara si të tilla pas njohjes fillestare dhe (ii) ato të klasifikuara si të mbajtura për tregtim në përputhje me SNK 39;
- investimet e mbajtura deri në maturim;
- huatë dhe të arkëtueshmet;
- pasuritë financiare të vlefshme për shitje;
- detyrimet financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes, duke treguar veçmas (i) ato të përcaktuara si të tilla me njohjen fillestare dhe (ii) ato të klasifikuara si të mbajtura për tregtim në përputhje me SNK 39; dhe
- detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar

Kuadri për menaxhimin e rrezikut

Bordi i Drejtorëve (“Bordi”) ka përgjegjësi për themelimin dhe mbikëqyrjen e kuadrit të menaxhimit të rrezikut të Bankës. Bordi ka themeluar Komitetin e Pasurive dhe Detyrimeve (“ALCO”), Komitetin e Likuiditetit, Komitetin e Kredive, Komitetin e Auditimit, dhe Komitetin e Manaxhimit të Rrezikut, të cilët janë përgjegjës për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të Bankës mbi menaxhimin e rrezikut në fushat e tyre specifike. Të gjitha Komitetet kanë anëtar ekzekutiv dhe jo ekzekutiv dhe raportojnë rregullisht tek Bordi i Drejtimit për aktivitetet e tyre.

25. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(a) Hyrje dhe pamje e përgjithshme (vazhdim)

Politikat e menaxhimit të rrezikut të Bankës janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat përballet Banka, për të përcaktuar limitet dhe kontrollet e rrezikut, dhe për të monitoruar rreziqet dhe zbatimin e limiteve. Politikat e saj të menaxhimit të rrezikut dhe sistemet rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në tregje, produkte dhe shërbime të ofruara.

Banka synon të zhvillojë një mjedis kontrolli konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit të kuptojnë rolin dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i Auditimit të Bankës është përgjegjës për monitorimin e përputhshmërisë me politikat dhe procedurat për menaxhimin e rrezikut të Bankës dhe për të vlerësuar përshtatshmërinë e kuadrit për menaxhimin e rrezikut në raport me rreziqet me të cilat përballet Banka. Komiteti i Auditimit të Bankës në këto funksione ndihmohet nga Departamenti i Auditit të Brendshëm. Auditit i Brendshëm kryen rishikime në mënyrë të rregullta dhe spontane të kontrollit dhe procedurave për menaxhimin e rrezikut, rezultati i të cilave raportohet tek Komiteti i Auditimit.

Banka operon në kushtet e një krize globale financiare dhe ekonomike në zhvillim e sipër. Zgjerimi i saj i mëtejshëm mund të rezultojë në ndikime negative në pozicionin financiar të Bankës. Menaxhmenti i Bankës monitoron çdo ditë pozicionin e pasurive dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve, si edhe të zhvillimit të tregjeve financiare ndërkombëtare. Bazuar në këtë, menaxhmenti analizon përfitueshmërinë, likuiditetin dhe koston e fondeve dhe merr masat e përshtatshme në

lidhje me rrezikun e kredisë, të tregut (kryesisht normës të interesit) dhe likuiditetit, duke kufizuar kështu efektet negative të mundshme nga kriza financiare dhe ekonomike globale. Në këtë mënyrë Banka i përgjigjet sfidave të tregut, duke mbajtur një pozicion të mjaftueshëm likuid dhe të kapitalit.

(b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjeve financiare të Bankës nëse një klient ose kundërparti e një instrumenti financiar dështon në përmbushjen e detyrimeve kontraktuale, dhe lidhet kryesisht me kredi dhe paradhënie ndaj klientëve dhe bankave të tjera. Për qëllime të raportimit financiar Banka merr në konsideratë dhe konsolidon të gjithë elementët e ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë (rreziku i mospagës të huamarrësit individual, rreziku i vendit dhe rreziku i sektorit).

Manaxhimi i rrezikut të kredisë

Bordi i Drejtorëve i ka deleguar Komitetit të Kredisë përgjegjësinë për monitorimin e rrezikut të kredisë.

Një departament i veçantë i Rrezikut Kreditor është përgjegjës për menaxhimin e rrezikut kreditor të bankës.

Menaxhimi i ekspozimit të rrezikut të kredisë për huamarrësit nga Komiteti i Rrezikut kryhet nëpërmjet analizave të rregullta të besueshmërisë së huamarrësit. Ekspozimi ndaj rrezikut të kredisë gjithashtu menaxhohet pjesërisht duke përfituar kolateral dhe garanci.

25. MENAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e cilësisë së kredisë

Tabelat më poshtë paraqesin informacione mbi cilësinë kreditore të pasurive financiare dhe zbritjet për zhvlerësime/humbje krijuar nga Banka kundrejt këtyre pasurive.

Tabela më poshtë paraqet rastin më të keq të ekspozimit ndaj rrezikut të kredisë për Bankën më 31 dhjetor 2017 dhe 2016, pa marrë në konsideratë ndonjë kolateral të mbajtur ose mbrojtje të tjera ndaj rrezikut të kredisë, të bashkëngjitura. Për pasuritë financiare, ekspozimet e mëposhtme paraqesin vlerën e mbartur ashtu siç është raportuar në pasqyrën e pozicionit financiar

	Kredi dhënë klientëve		Investime në letra me vlerë		Gjendja me bankat dhe BQK		Garancitë financiare	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
<i>Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë</i>								
Vlera e bartur	157,851	137,928	26,456	24,770	37,579	44,789	-	-
Shuma e angazhuar/garantuar	11,311	12,262	-	-	-	-	1,765	2,003
	169,162	150,190	26,456	24,770	37,579	44,789	1,765	2,003

Me kosto të amortizuar

Standarde	155,409	135,822	26,456	24,770	37,579	44,789	-	-
Në vrojtim	1,677	2,001	-	-	-	-	-	-
Nënstandarde	3,004	2,078	-	-	-	-	-	-
Të dyshimta	1,017	1,029	-	-	-	-	-	-
Të humbura	4,992	7,026	-	-	-	-	-	-
Totali	166,099	147,956	26,456	24,770	37,579	44,789	-	-
Zbritja për zhvlerësim (individual dhe në grup)	(8,248)	(10,028)	-	-	-	-	-	-
Vlera kontabël neto	157,851	137,928	26,456	24,770	37,579	44,789	-	-

Zëra jashtë bilancit: ekspozimi maksimal

Garanci financiare: rrezik i ulët/i pranueshëm	11,311	12,262	-	-	-	-	1,765	2,003
Angazhime/garanci totale	11,311	12,262	-	-	-	-	1,765	2,003
Provizionet e njohura si detyrim	-	-	-	-	-	-	(14)	(21)
Ekspozimi total	11,311	12,262	-	-	-	-	1,751	1,982

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

	2017				2016			
Kredi dhe paradhënie klientëve	Individë	Mikro	Korporata	Totali i kredive	Individë	Mikro	Korporata	Totali i kredive
Shuma bruto totale	59,164	27,555	79,380	166,099	50,014	25,915	72,027	147,956
Zbritje për zhvlerësim (individuale dhe kolektive)	(1,892)	(1,698)	(4,658)	(8,248)	(2,048)	(2,236)	(5,744)	(10,028)
Vlera kontabël neto	57,272	25,857	74,722	157,851	47,966	23,679	66,283	137,928
Me kosto të amortizuar								
Standarde	57,133	25,007	73,269	155,409	47,827	23,084	64,912	135,823
Në vrojtim	561	791	325	1,677	407	445	1,149	2,001
Nënstandarde	121	322	2,561	3,004	147	367	1,563	2,077
Të dyshimta	334	229	454	1,017	377	275	377	1,029
Të humbura	1,015	1,206	2,771	4,992	1,256	1,744	4,026	7,026
Totali Bruto	59,164	27,555	79,380	166,099	50,014	25,915	72,027	147,956
Minus: zbritje për kredi të zhvlerësuar individualisht	(1,210)	(1,389)	(3,579)	(6,178)	(1,479)	(1,955)	(4,817)	(8,251)
Minus: zbritje për kredi të zhvlerësuar në grup	(682)	(309)	(1,079)	(2,070)	(569)	(281)	(927)	(1,777)
Totali i zbritjes për zhvlerësim	(1,892)	(1,698)	(4,658)	(8,248)	(2,048)	(2,236)	(5,744)	(10,028)
Kredi me kushte të rinegociuara								
Vlera kontabël	307	559	3,478	4,344	359	715	3,743	4,817
Zbritje për zhvlerësim	(153)	(292)	(1,984)	(2,429)	(125)	(442)	(2,555)	(3,122)
Vlera e kontabël neto	154	267	1,494	1,915	234	273	1,188	1,695
Kredi në vonesë								
Jo në vonesë	55,397	23,261	66,728	145,386	46,676	21,871	60,599	129,146
Në vonesa 1 - 30 ditë	2,109	2,119	8,196	12,424	1,428	1,450	5,711	8,589
Në vonesa 31 - 90 ditë	588	811	1,682	3,081	532	723	2,334	3,589
Në vonesa 91 - 365 ditë	534	500	595	1,629	480	504	252	1,236
Në vonesa mbi 365 ditë	536	864	2,179	3,579	898	1,367	3,131	5,396
	59,164	27,555	79,380	166,099	50,014	25,915	72,027	147,956

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Zhvlerësime dhe provizionime

Provizionet totale që kërkohen nga Rregullorja e BQK për “Menaxhimin e Rrezikut të kredisë” (shih 3.(f)(vii)) përfshijnë humbje të ndodhura/pësuara në datën e raportimit (“modeli i humbjeve të shkaktuara”) dhe humbjet e pritshme.

Banka vlerëson probabilitetin e dështimit në pagim të kundërparive, duke përdorur mjete të brendshme rankimi/renditje të përshtatshme për kategori të ndryshme kundërpartish. Mjete të tilla kombinojnë analizën dhe gjykimin dhe janë të vlefshme, kur është e përshtatshme, duke u krahasuar me të dhëna të jashtme të disponueshme.

Kundërpartitë janë segmentuar në pesë kategori dhe klasifikimi i Bankës, i cili është treguar më poshtë, reflekton intervalin e probabilitetit të dështimit, të përcaktuar për çdo kategori. Ekspozimet lëvizin midis kategorive kur vlerësimi i i probabilitetit të dështimit ndryshon. Mjetet e rankimit rishikohen në mënyrë të vazhdueshme, përmirësohen dhe validohen nga Banka.

Kreditë janë rankuar/renditur nga A në E në sistemin e brendshëm të rankimit të rrezikut të kredisë:

- A Standarde
- B Në vrojtim
- C Nënstandarde
- D Të dyshimta
- E Të humbura

Banka raporton klasifikimin e humarrësve të saj, tek BQK dhe Regjistri i Kredisë së Kosovës. Politika e provizionimit për këto kredi është detajuar në shënimin 3.(f) (vii).

Vlerësimet individuale dhe kolektive të portofolit të kredisë

Për qëllime të manaxhimit të brendshëm, Banka veçon kreditë në kredi që vlerësohen individualisht për zhvlerësim: këto janë kredi të klasifikuara si nënstandarte ose më ulët. Të gjitha kreditë e tjera analizohen kolektivisht/në grup për qëllime të vlerësimit për zhvlerësim.

Politika e Bankës kërkon rishikimin e kredive individuale dhe paradhënieve ndaj klientëve të cilat janë mbi kufijtë e materialitetit prej 100 mijë EUR (2016: 100 mijë EUR) së paku në baza tremujore kur rrethanat individuale e kërkojnë këtë gjë.

Kredi në vonesë por të pazhvlerësuar

Kredive dhe letrave me vlerë, të cilave u ka kaluar afati, por nuk janë zhvlerësuar janë ato kredi, ku interesit kontraktual ose pagesave të principalit ju ka kaluar afati, por Banka beson se zhvlerësimi nuk është i përshtatshëm në bazë të nivelit të sigurisë/kolateralit të disponueshëm dhe/apo në stadin e mbledhjes së shumave që i detyrohen Bankës.

Kredi me kushte të rinegociuara

Kredi me kushte të rinegociuara/ndryshuara janë kredi të cilat janë ristrukturuar për shkak të përkeqësimit të situatës financiare të klientit dhe ku Banka ka bërë lëshime të cilat nuk do ti bënte në rast të kundërt. Pasi huaja është ristrukturuar ajo mbetet në këtë kategori, pavarësisht performancës së kënaqshme pas ristrukturimit.

Politika e fshirjes

Banka fshin një kredi (dhe çdo zbritje për zhvlerësim të lidhur me të) me vendimin e Bordit Drejtues, në përputhje me rregulloren e Bankës Qendrore të Kosovës. Vendimi i fshirjes merret pas marrjes në konsideratë të informacioneve të tilla si ndodhja e ndryshimeve të rëndësishme në situatën financiare të huamarrësit/emetuesit, të tilla që huamarrësi/emetuesi nuk mund të paguajnë më detyrimin ose që të ardhurat nga kolaterali nuk do të jenë të mjaftueshme për të mbuluar ekspozimin total. Shuma totale e fshirë gjatë vitit 2017, ishte 2,436 mijë EUR (2016: 916 mijë EUR).

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e cilësisë së kredisë (vazhdim)

Depozita në banka

Ekspozimet ndërbankare monitorohen nga afër çdo ditë nga menaxhimi i rrezikut dhe Departamenti i Thesarit. Banka kufizon depozitat e saj dhe transaksionet e tjera bankare me bankat lokale të shëndetshme apo me bankat ndërkombëtare. Para se një marrëdhënie biznesi të nisë me një bankë të caktuar, Departamenti i rrezikut dhe i menaxhimit kryejnë një analizë të gjendjes financiare të institucionit. Performanca financiare e palëve të tjera monitorohet vazhdimisht. Për më tepër, të gjitha bankat korrespondente, si dhe emetuesit e obligacioneve në të cilat Banka ka ekspozime të investimeve, monitorohen vazhdimisht për renditjen e tyre nga agjencitë ndërkombëtare të vlerësimit si: Standard & Poor's (S & P), Fitch dhe Moody's.

Në përputhje me rregulloren e re mbi ekspozimet e mëdha të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës, bankat nuk duhet të kenë ekspozim total të rrezikut të kredisë ndaj palëve të lidhura që tejkalon 15% të kapitalit rregullator të nivelit të parë.

Kreditë dhe paradhëniet ndaj bankave janë dhënë pa kolateral. Tabela më poshtë paraqet llogaritë rrjedhëse të bankave dhe depozitat me afat me bankat korrespondente sipas rankimit kreditor:

Më 31 dhjetor	2017	2016
AA+ deri në AA-	3,475	4,948
A+ deri në A-	168	-
BB+ deri në B-	1,349	-
BBB+ deri në B-	515	770
Jo të rankuara	313	92
Bankat Lokale	1,205	2,112
	7,025	7,922

Investimet në letrat me vlerë

Investimet në letrat me vlerë janë vetëm me Qeverinë e Kosovës. Këto letra me vlerë nuk janë të rankuara. Ekspozimi maksimal ndaj rrezikut të kredisë paraqitet nga vlera kontabël e çdo pasurie financiare në pasqyrën e pozicionit financiar.

Angazhimet për kredi dhe garancitë financiare

Ekspozimi maksimal nga garancitë financiare përfaqëson shumën maksimale që Banka duhet të paguajë nëse garancia kërkohet, e cila mund të jetë në mënyrë të konsiderueshme më e madhe se shuma e njohur si detyrim. Ekspozimi maksimal i kredisë për angazhimet e kreditimit është shuma e plotë e angazhimit.

Politikat e zbutjes dhe kontrollit të limiteve të rrezikut

Banka menaxhon kufijtë dhe kontrollon përqendrimet e riskut të kredisë kudo që ata janë të identifikuar në mënyrë të veçantë kundrejt palëve individuale dhe grupeve, dhe palëve të tjera të lidhura.

Banka strukturon nivelet e rrezikut të kredisë që ajo ndërmerr duke vendosur kufizime në shumën e pranuar në lidhje me një huamarrës, ose grup huamarrës, dhe për segmentet gjeografike dhe industriale. Rreziqe të tilla monitorohen rregullisht dhe i nënshtrohen një rishikimi vjetor, ose më të shpeshtë, nëse është e nevojshme.

Ekspozimi ndaj rrezikut të kreditimit manaxhohet përmes një analize të rregullt të aftësisë së huamarrësit dhe huamarrësve të mundshëm për të përmbushur shlyerjen e detyrimeve të interesit dhe të principalit dhe duke ndryshuar këto limite kreditimi, kur është e përshtatshme. Kontrollat e tjera dhe masat reduktuese janë përshkruar më poshtë.

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Politikat e zbutjes dhe kontrollit të limiteve të rrezikut

Kolaterali i mbajtur dhe përmirësime kreditore të tjera dhe efekti i tyre financiar

Banka mban kolateral kundrejt kredive dhe paradhënies ndaj klientëve në formën e interesave hipotekore mbi prona dhe pengje mbi pasuri të luajtshme. Vlerësimi i vlerës së drejtë bazohet në vlerën e kolateralit të vlerësuar në momentin e huadhënies. Zakonisht nuk mbahet kolateral për kredi dhe paradhënie ndaj bankave. Një vlerësim i vlerës së drejtë të kolateralit dhe mbrojtjeve të tjera kundrejt kredive paraqitet më poshtë:

	2017		2016	
	Kredi dhe paradhënie klientëve	Vlera e drejtë e kolateralit	Kredi dhe paradhënie klientëve	Vlera e drejtë e kolateralit
Hipoteka	43,881	41,535	33,492	33,419
Kolateral në mjete monetare	4,810	4,769	4,169	4,168
Pengje	71,557	54,533	64,508	53,841
Miks (hipoteke dhe peng)	40,220	37,029	41,198	41,138
Pa kolateral	5,631	-	4,589	-
Totali	166,099	137,866	147,956	132,566

Përqendrimi i rrezikut të kredisë

Më 31 dhjetor 2017, një ekspozim që tejkalon 10% të kapitalit të nivelit të parë përfaqëson 1.39% (2016: 1.55%) të portofolit total të kredive. Ekspozimi ndaj palëve të lidhura më 31 dhjetor 2017, përfaqëson 21.58% (2016: 19.93%) të kapitalit të nivelit të parë. Pjesa më e madhe e ekspozimit me palët e lidhura mbulohet me kolateral në mjete monetare që përfaqëson 16.30% (2016: 17.54%) të kapitalit të nivelit të parë.

Banka monitoron përqendrimin e rrezikut të kredisë sipas sektorëve dhe vendndodhjeve gjeografike. Një analizë e përqendrimit të rrezikut të kredisë në datën e raportimit është paraqitur më poshtë:

	Kredi klientëve		Investime në letra me vlerë		Gjendja me bankat dhe BQK		Garancitë financiare	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Përqendrimi sipas sektorëve								
Korporata	74,722	66,283	-	-	-	-	1,281	1,198
Qeveria	-	-	26,456	24,770	-	-	-	-
Bankat	-	-	-	-	37,579	44,789	-	-
Individët	57,272	47,966	-	-	-	-	-	-
Mikro bizneset	25,857	23,679	-	-	-	-	484	805
Totali	157,851	137,928	26,456	24,770	37,579	44,789	1,765	2,003
Përqendrimi sipas vendndodhjes								
Vendet e BE	-	-	-	-	5,653	5,810	-	-
Republika e Kosovës	157,851	137,928	26,456	24,770	31,926	38,979	1,765	2,003
Totali	157,851	137,928	26,456	24,770	37,579	44,789	1,765	2,003

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet në çmimet e tregut, siç janë normat e interesit, çmimet e kapitalit, normat e këmbimit valutor dhe shpërndarjet e kredive (që nuk lidhen me ndryshimet në situatën kreditore të emetuesit / huamarrësti), do të ndikojnë në të ardhurat e Bankës ose në vlerën e investimeve të saj në instrumentet financiare. Objektivi i menaxhimit të rrezikut të tregut është që të menaxhojë dhe kontrollojë ekspozimet ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, duke optimizuar kthimin ndaj rrezikut.

Rreziku i normave të interesit

Rreziku i normës së interesit përbëhet nga rreziku që flukset monetare të ardhshme do të luhaten nga ndryshimet e normës së interesit të tregut dhe rreziku që maturiteti i pasurive interesprurëse ndryshon nga maturiteti i detyrimeve interesmbartëse të përdorura për të financuar këto pasuri. Gjatësia e kohës për të cilën norma e interesit është e fiksuar në një instrument financiar, tregon se deri në çfarë mase është e ekspozuar ndaj rrezikut të normës së interesit. Pasuritë dhe depozitat e konsumatorëve kanë norma fikse interesi.

Operacionet e Bankës janë subjekt i rrezikut të luhatjeve të normave të interesit deri në masën që pasuritë dhe detyrimet që mbartin interes maturohen ose rivlerësohen në kohë të ndryshme ose shuma të ndryshme. Banka përpiqet të zvogëlojë këtë rrezik duke monitoruar datat e rivlerësimit të pasurive dhe detyrimeve të saj. Përveç kësaj, efekti aktual do të varet nga një numër faktorësh të tjerë, duke përfshirë masën në të cilën pagesat janë bërë me hehtë ose më vonë se data e kontraktuar dhe variacionet në ndjeshmërinë e normës së interesit brenda periudhave të rivlerësimit dhe ndërmjet monedhave.

Në baza tremujore mbahen takime të Menaxhimit të rrezikut operacional, ku diskutohen çështjet e mëposhtme:

- Raporti mbi Rrezikun Operacional që përgatitet nga Departamenti i Rrezikut
- Raporti mbi Rrezikun e Likuiditetit dhe të Tregut që përgatitet nga Departamenti i Rrezikut

- Raporti mbi Rrezikun e normës së interesit - Raporti përgatitet nga Departamenti i Rrezikut. Raporti detajon normat e interesit të Bankës në krahasim me normat e interesit të tregut dhe jep detaje të ndryshimeve në normat e interesit në treg, çdo luhatje të pazakontë etj.

Departamenti i Rrezikut në një bazë të vazhdueshme monitoron rrezikun e normave të interesit përmes monitorimit të kushteve të tregut dhe duke marrë vendime të nevojshme të ri-çmimit ose rialokimit me miratimin e Komitetit të Pasurive dhe Detyrimeve. Një raport në lidhje me këtë monitorim është përgatitur dhe paraqitur në mbledhjen e Komiteti të Pasurive dhe Detyrimeve. Masat e nevojshme merren nëse normat e interesit ndryshojnë negativisht. Raporti përfshin analizë mbi depozituesit e mëdhenjë, ndikimin e tyre në normat e depozitave, investimet dhe analizën e letrave me vlerë, normat mesatare të interesit në llogaritë e klientëve, analiza të rrezikut të likuiditetit, etj.

Ekspozimi ndaj normave të interesit

Operacionet e Bankës janë subjekt i rrezikut të luhatjeve të normave të interesit deri në masën që pasuritë që fitojnë interes dhe detyrimet që mbartin interes maturohen ose rivlerësohen në kohë të ndryshme ose shuma të ndryshme. Në rastin e pasurive dhe detyrimeve me normë të ndryshueshme, Banka është e ekspozuar edhe ndaj rrezikut bazë, që është diferenca në karakteristikat e riçmimit të indekseve të ndryshme të normave luhatëse, të tilla si norma e kursimit, LIBOR dhe lloje të ndryshme të interesit. Aktivitetet e menaxhimit të rrezikut synojnë të optimizojnë të ardhurat neto nga interesi bazuar mbi nivelet e normave të interesit të tregut në përputhje me strategjitë e biznesit të Bankës.

Aktivitetet e menaxhimit të rrezikut të pasurive dhe detyrimeve janë kryer në kontekst të ndjeshmërisë së Bankës ndaj ndryshimeve në normat e interesit. Në mjediset e rënies së normave të interesit, marzhi i fitimit do të ngushtohet, derisa normat e interesit në detyrime do të ulen me një përqindje më të ulët në krahasim me normat e interesit të pasurive. Megjithatë, efekti aktual do të varet nga faktorë të ndryshëm, duke përfshirë edhe stabilitetin e ekonomisë, mjedisit dhe nivelin e inflacionit.

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit (vazhdim)

Normat e kthimit mesatare efektive të kategorive të rëndësishme të pasurive dhe detyrimeve financiare të Bankës me 31 dhjetor 2017 dhe 2016 janë si në vijim:

	USD		EUR		CHF	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Pasuritë						
Paraja e gatshme dhe në banka	0.07	-	0.08	0.02	(0.27)	(0.27)
Gjendja me Bankën Qendrore të Kosovës	-	-	(0.40)	(0.40)	-	-
Kredi për klientët	-	-	8.44	9.20	-	-
Investime financiare të mbajtura deri në maturim	-	-	2.95	2.94	-	-
Investime në letra me vlerë të vlefshme për shitje	-	-	0.66	0.69	-	-
Detyrimet						
Depozita të klientëve	0.28	0.23	0.97	1.09	-	-
Borxhi i varur	-	-	7.50	7.50	-	-

Menaxhimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt limiteve të hendekut të normave të interesit plotësohet duke monitoruar ndjeshmërinë e pasurive dhe detyrimeve financiare të Bankës ndaj disa skenareve standarde dhe jo-standarde të normave të interesit. Skenarët standardë përfshijnë një rënie dhe rritje paralele 1 % në lakoren e kthimit.

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interesit (vazhdim)

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje apo zbritje në tregun e normave të interesit (duke supozuar se nuk ka lëvizje asimetrike në lakoren e pëqindjeve dhe një pozitë financiare të qëndrueshme) është si vijon:

Efekti i vlerësuar i fitimit (humbjes)	Skenari deri në 1 vit		Skenari mbi 1 vit	
	100 bp	100 bp	100 bp	100 bp
	Rritje	Ulje	Rritje	Ulje
2017	(37)	30	36	(38)
2016	(37)	41	45	(45)

Tabela në vijim tregon instrumentet financiare që sjellin dhe që nuk sjellin interes sipas datës së maturimit:

31 dhjetor 2017	Deri 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vjet	Mbi 5 vjet	Jo interes mbartëse	Totali
Pasuritë								
Paraja e gatshme dhe në banka	-	-	-	-	-	-	16,887	16,887
Gjendja me BQK	-	-	-	-	-	-	30,554	30,554
Investimet në letra me vlerë - norma fikse	-	-	8,731	2,854	14,871	-	-	26,456
Kredi klientëve - norma fikse	4,430	5,832	8,207	18,107	77,364	43,911	-	157,851
Pasuri të tjera	-	-	-	-	-	-	370	370
Totali	4,430	5,832	16,938	20,961	92,235	43,911	47,811	232,118
Detyrimet								
Depozita të klientëve - norma fikse	112,119	5,511	7,623	34,924	49,270	-	-	209,447
Depozita të bankave	2,048	-	-	-	-	-	-	2,048
Borxh i varur - norma fikse	-	-	-	-	1,050	-	-	1,050
Detyrime të tjera	-	-	-	-	-	-	291	291
Totali	114,167	5,511	7,623	34,924	50,320	-	291	212,836
Hendeku	(109,737)	321	9,315	(13,963)	41,915	43,911	47,520	19,282
Hendeku kumulativ	(109,737)	(109,416)	(100,101)	(114,064)	(72,149)	(28,238)	19,282	-

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normave të interest (vazhdim)

31 dhjetor 2016	Deri 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vjet	Mbi 5 vjet	Jo interes mbartëse	Totali
Pasuritë								
Paraja e gatshme dhe në banka	-	-	-	-	-	-	16,113	16,113
Gjendja me BQK	-	-	-	-	-	-	36,867	36,867
Investimet në letra me vlerë - norma fikse	-	-	7,544	507	4,654	12,065	-	24,770
Kredi klientëve - norma fikse	3,693	3,641	4,796	19,351	72,719	33,728	-	137,928
Pasuri të tjera	-	-	-	-	-	-	489	489
Totali	3,693	3,641	12,340	19,858	77,373	45,793	53,469	216,167
Detyrimet								
Depozita të klientëve - norma fikse	101,422	3,569	7,942	46,953	37,790	32	-	197,708
Depozita të bankave	2,196	-	-	-	-	-	-	2,196
Borxh i varur - norma fikse	-	-	-	-	-	1,050	-	1,050
Detyrime të tjera	-	-	-	-	-	-	238	238
Totali	103,618	3,569	7,942	46,953	37,790	1,082	238	201,192
Hendeku	(99,925)	72	4,398	(27,095)	39,583	44,711	53,231	14,975
Hendeku kumulativ	(99,925)	(99,853)	(95,455)	(122,550)	(82,967)	(38,256)	14,975	-

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(c) Rreziku i tregut (vazhdim)

Rreziku i monedhës

Banka është e ekspozuar ndaj rrezikut të monedhës nëpërmjet transaksioneve në monedhë të huaj. Banka sigurohet se ekspozimi neto mbahet në nivele të pranueshme duke shitur dhe blerë monedha të huaja me kursin “spot” kur është e nevojshme që të rregullohen balancat afatshkurtra.

Rreziku i monedhës së huaj nuk është i rëndësishëm, meqë pjesa më e madhe e transaksioneve të Bankës janë në monedhën vendase. Monedhat e huaja me të cilat Banka operon janë Dollari Amerikan (USD) Franga Zvicerane (CHF). Normat e përdorura për këmbim më 31 dhjetor 2017 dhe 2016 janë si në vijim:

	2017	2016
Currency	EUR	EUR
1 USD	1.1993	0.9487
1 CHF	1.1702	0.9312
1 GBP	0.88723	1.1680

Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës ndaj një rritje apo zbritje në kursin e këmbimit është si në vijim:

	USD		CHF		GBP	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Ndjeshmëria ndaj kursit	5%	5%	5%	5%	5%	5%

Fitim ose humbje

+5% EUR	0.05	(0.30)	0.05	-	0.05	-
- 5% EUR	(0.05)	0.30	(0.05)	-	(0.05)	-

Ekspozimi i Bankës ndaj rrezikut të monedhave të huaj, i shprehur në ekuivalentë të Euro-s është si në vijim:

31 dhjetor 2017	EUR	USD	CHF	GBP	Totali
Pasuritë					
Paraja e gatshme dhe në banka	11,213	2,225	3,254	195	16,887
Gjendja me BQK	30,554	-	-	-	30,554
Investimet në letra me vlerë	26,456	-	-	-	26,456
Kredi klientëve	157,851	-	-	-	157,851
Pasuri të tjera	370	-	-	-	370
	226,444	2,225	3,254	195	232,118
Detyrimet					
Depozita të klientëve	203,776	2,224	3,253	194	209,447
Depozita të bankave	2,048	-	-	-	2,048
Borxhi i varur	1,050	-	-	-	1,050
Detyrime të tjera	291	-	-	-	291
	207,165	2,224	3,253	194	212,836
Pozicioni neto në valutë të huaj	19,279	1	1	1	19,282
31 dhjetor 2016					
Pasuritë					
Paraja e gatshme dhe në banka	8,625	4,123	3,173	192	16,113
Gjendja me BQK	36,867	-	-	-	36,867
Investimet në letra me vlerë	24,770	-	-	-	24,770
Kredi klientëve	137,928	-	-	-	137,928
Pasuri të tjera	489	-	-	-	489
	208,679	4,123	3,173	192	216,167
Detyrimet					
Depozita të klientëve	190,214	4,129	3,173	192	197,708
Depozita të bankave	2,196	-	-	-	2,196
Borxhi i varur	1,050	-	-	-	1,050
Detyrime të tjera	238	-	-	-	238
	193,698	4,129	3,173	192	201,192
Pozicioni neto në valutë të huaj	14,981	(6)	-	-	14,975

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka nuk do të jetë më në gjendje të përmbushë detyrimet e saj nga detyrimet financiare.

Qasja e Bankës për administrimin e likuiditetit është që të sigurojë, sa më shumë që është e mundshme, që gjithmonë të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur detyrimet në kohë, në kushte normale dhe nën presion, pa pësuar humbje të papranueshme apo pa rrezikuar të dëmtojë reputacionin e Bankës.

Banka monitoron likuiditetin e saj në baza ditore në mënyrë që të menaxhojë detyrimet e saj kur janë të pagueshme.

Ekspozimi ndaj rrezikut të likuiditetit

Fondet mblihen duke përdorur një segment instrumentesh që përfshijnë depozita të klientëve, borxhe të varura dhe kapital aksionar.

Fleksibiliteti kufizon varësinë ndaj secilit prej burimeve të financimit dhe zakonisht ul koston e financimit. Banka përpiqet të ruaj një ekuilibër midis financimit të vazhdueshëm dhe fleksibiliteti nëpërmjet përdorimit të detyrimeve me maturitete të ndryshme. Banka vazhdimisht vlerëson rrezikun e likuiditetit duke identifikuar dhe monitoruar ndryshime në financime të nevojshme, të kërkuara për të arritur qëllimet e biznesit në terma të strategjisë së përgjithshme të Bankës. Për më tepër Banka mban një portfol të pasurive likuide si pjesë e strategjisë së menaxhimit të rrezikut të likuiditetit.

Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit

Maturiteti kontraktual i mbetur i pasurive dhe detyrimeve financiare

Tabela e mëposhtme tregon flukset monetare të skontuara të detyrimeve financiare të Bankës në bazë të maturitetit kontraktual më të hershëm të mundshëm. Banka pret që flukset monetare të këtyre instrumenteve të ndryshojnë në mënyrë të rëndësishme nga analiza. Për shembull, depozitat në të parë pritet të kenë një gjendje të qëndrueshme ose një rritje të gjendjes.

31 dhjetor 2017	Deri 1 muaj	1-3 Muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vjet	Mbi 5 vjet	Me maturitet të pacaktuar	Totali
Pasuritë								
Paraja e gatshme dhe në banka	16,887	-	-	-	-	-	-	16,887
Gjendja me BQK	14,381	-	-	-	-	-	16,173	30,554
Investimet në letra me vlerë	-	-	8,731	2,854	14,871	-	-	26,456
Kredi klientëve	4,430	5,832	8,207	18,107	77,364	43,911	-	157,851
Pasuri të tjera	370	-	-	-	-	-	-	370
Total	36,068	5,832	16,938	20,961	92,235	43,911	16,173	232,118
Detyrimet								
Depozita të klientëve	112,119	5,511	7,623	34,924	49,270	-	-	209,447
Depozita të bankave	2,048	-	-	-	-	-	-	2,048
Borxhi i varur	-	-	-	-	1,050	-	-	1,050
Detyrime të tjera	291	-	-	-	-	-	-	291
Totali	114,458	5,511	7,623	34,924	50,320	-	-	212,836
Hendeku	(78,390)	321	9,315	(13,963)	41,915	43,911	16,173	19,282
Hendeku kumulativ	(78,390)	(78,069)	(68,754)	(82,717)	(40,802)	3,109	19,282	-

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(d) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

31 dhjetor 2016	Deri 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vjet	Mbi 5 vjet	Me maturitet të pacaktuar	Totali
Pasuritë								
Paraja e gatshme dhe në banka	16,113	-	-	-	-	-	-	16,113
Gjendja me BQK	22,058	-	-	-	-	-	14,809	36,867
Investimet në letra me vlerë	-	-	7,545	507	4,654	12,064	-	24,770
Kredi klientëve	3,693	3,641	4,796	19,351	72,719	33,728	-	137,928
Pasuri të tjera	489	-	-	-	-	-	-	489
Totali	42,353	3,641	12,341	19,858	77,373	45,792	14,809	216,167
Detyrimet								
Depozita të klientëve	101,422	3,569	30,192	24,703	37,790	32	-	197,708
Depozita të bankave	2,196	-	-	-	-	-	-	2,196
Borxhi i varur	-	-	-	-	-	1,050	-	1,050
Detyrime të tjera	238	-	-	-	-	-	-	238
Totali	103,856	3,569	30,192	24,703	37,790	1,082	-	201,192
Hendeku	(61,503)	72	(17,851)	(4,845)	39,583	44,710	14,809	14,975
Hendeku kumulativ	(61,503)	(61,431)	(79,282)	(84,127)	(44,544)	166	14,975	-

(e) Manaxhimi i rrezikut të kapitalit

Banka e menaxhon kapitalin e vet për të siguruar se do të jetë në gjendje të vazhdojë sipas parimit të vijueshmërisë ndërsa maksimizon kthimin tek aksionarët përmes përmirësimit të raportit të borxhit dhe kapitalit.

Struktura e kapitalit të Bankës përbëhet nga kapitali i aksionar, rezervat dhe fitimi i pashpërndarë

Kapitali rregullator

Banka monitoron adekuatshmërinë e kapitalit duke përdorur ndër masa të tjera, rregullat dhe normat e vendosura nga Banka Qendrore e Kosovës (BQK). Raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit është raporti i kapitalit rregullator ndaj pasurive të peshuara me rrezik, zërave jashtë bilancit dhe rreziqeve të tjerë, i shprehur në përqindje. Minimumi i kërkuar i Raportit të Adekuatshmërisë së Kapitalit është 8% për Kapitalin e Nivelit të Parë dhe 12% për totalin e fondeve të veta.

Pasuritë e peshuara me rrezikun (APR-të)

Pasuritë peshohen sipas kategorive të gjera të rrezikut kombëtar, duke iu caktuar një peshë rreziku në përputhje me shumën e vlerësuar të kapitalit që konsiderohet të jetë e nevojshme për t'i mbështetur ato. Zbatohen gjashtë kategori të peshimit të rrezikut: (0%, 20%, 50%, 75%, 100%, dhe 150%): për shembull instrumentet e tregut të parasë peshohen me rrezik 0%, i cili nënkupton që nuk nevojitet kapital për të mbështetur mbajtjen e këtyre pasurive. Pasuri afatgjata materiale peshohen me rrezik 100% çka nënkupton që ato duhet të mbështeten nga Kapital i Nivelit të Parë në shkallën 8% të vlerës kontabël. Angazhimet jashtë bilancit të lidhura me kreditimin merren në konsideratë. Shumat më pas peshohen me rrezikun duke përdorur përqindje të njëjta me atë të pasurive të bilancit.

	2017	2016
Pasuritë totale të peshuara me rrezik	160,864	141,556
Pasuritë totale të peshuar me rrezik për rrezikun operacional	15,488	13,590
Totali	176,352	155,146
Kapitali rregullator (Totali i kapitalit)	27,032	22,763
Raporti i adekuatshmërisë së kapitalit (Totali i kapitalit)	15.33%	14.67%

Nuk ka pasur ndryshime të rëndësishme në menaxhimin e kapitalit të Bankës gjatë periudhës.

25. MANAXHIMI I RREZIKUT FINANCIAR (VAZHDIM)

(e) Manaxhimi i rrezikut të kapitalit (vazhdim)

Leva financiare

Komiteti i manaxhimit të rrezikut të Bankës rishikon strukturën e kapitalit në baza të vazhdueshme. Si pjesë e këtij rishikimi, komiteti merr në konsideratë koston e kapitalit dhe rrezikun e lidhur me çdo klasë të kapitalit. Bazuar në rregulloren e BQK raporti minimal i levës është 7%.

Norma e levës financiare në fund të vitit ishte si në vijim:

	2017	2016
Gjithsej Pasuritë	239,325	223,004
Gjithsej ekuiteti dhe rezervat	26,161	21,439
Raporti i levës	10.93%	9.61%

26. NGJARJET PASUESE

Nuk ka ngjarje të rëndësishme pas datës së raportimit të cilat mund të kërkojnë rregullime ose shpjegime në pasqyrat financiare.

